

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**AUDITO ATASKAITA
DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ
ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO
AUDITO REZULTATŲ**

2017 m. liepos 14 d. Nr. SAA-5
Panevėžys

Auditas atliktas vykdant Savivaldybės kontrolierės Laimos Skeirytės 2016-09-22 pavedimą Nr. A-3.

Auditą atliko Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Jolita Mečionytė (grupės vadovė), patarėja Irma Masiliūnienė, vyriausiosios specialistės, Olga Pocienė, Vilma Rimšienė, Janina Rožienė

Auditas pradėtas 2016-09-22
Auditas baigtas 2017-07-14

Su audito ataskaita galima susipažinti
Panevėžio miesto savivaldybės interneto svetainėje
adresu www.panevezys.lt

TURINYS

IŽANGA	3
AUDITO APIMTIS IR METODAI	4
I. DALIS. ATASKAITŲ RINKINIŲ AUDITO REZULTATAI	7
1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas	7
1.1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų vertinimas	7
1.2. Savivaldybės skolų ir įsipareigojimų ataskaitų duomenų vertinimas	7
2. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas	7
2.1. Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ataskaitose nustatytos klaidos	7
2.1.1. Žemesniojo lygio finansinių ataskaitų duomenų vertinimas	8
2.1.2. Žemesniojo lygio finansinėse ataskaitose nustatytos klaidos.....	9
II. DALIS. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMAS	20
1. Savivaldybės biudžeto pajamos	20
2. Savivaldybės biudžeto išlaidos	22
3. Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai	24
3.1. Skolų ir skolinių įsipareigojimų būklė ir pokyčiai	24
3.2. Skolinimosi limitai	25
3.3. Skolos reikalavimo teisių perleidimas	26
III. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS	27
1. Pastebėjimai Savivaldybės administracijai	27
2. Pastebėjimai audituotiems subjektams	29
IV. DALIS. REKOMENDACIJOS	34
1. Ankstesnio audito rekomendacijų vykdymas	34
2. Pateiktos rekomendacijos	36
PRIEDAI	37

IŽANGA

Vykdydami Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹ reikalavimą teikti savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, atlikome:

- Panevėžio miesto savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, auditą;
- Panevėžio miesto savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą;
- pagrindines audito procedūras reikšmingose srityse trisdešimt penkiose įstaigose.

Audito tikslas – įvertinti Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio (biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio) duomenis, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audito subjektas – Savivaldybės administracija, kodas 288724610, adresas Laisvės a. 20, Panevėžys.

Audituojamas laikotarpis – 2016 metai.

Audituojamu laikotarpiu iki 2017 m. gegužės 25 d. Savivaldybės administracijos direktoriumi dirbo Tomas Jukna, nuo 2017 m. gegužės 25 d. Savivaldybės administracijos direktoriumi dirba Rimantas Pauža.

Savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius parengė Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, investicijų ir biudžeto skyrius², skyriaus vedėjo pareigas audituojamuoju bei audito atlikimo metu ėjo Audronė Meškauskienė.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nuomonė dėl biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių, dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo pareiškama audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 9 d. 10 p.

² Savivaldybės tarybos 2011-09-29 sprendimu Nr. 1-9-3 patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašo 44 p.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami 2016 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ir ataskaitų rinkiniai.

Savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį (toliau – Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys) Savivaldybės administracija Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateikė 2017 m. balandžio 20 d. raštu Nr. 19-1084 (4.26.). Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, investicijų ir biudžeto skyrius yra atsakingas už jame pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro šios biudžeto vykdymo ataskaitos³:

- Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav.),
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav.),
- Savivaldybės Biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas.

Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaita ir pažyma:

- Skolinių įsipareigojimų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav.),
- Pažyma dėl skolinių įsipareigojimų pagal kreditorius, valiutas, pradinę ir likutinę trukmę 2016 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. 3-sav. P).

Savivaldybės tarybai teikiamą tvirtinti Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro⁴:

- Savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamos,
- Asignavimai pagal asignavimų valdytojus ir programas,
- Iš Savivaldybės biudžeto išlaikomų įstaigų pajamų už teikiamas paslaugas įmokos į Savivaldybės biudžetą,
- Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją,
- Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita,
- Aiškinamasis raštas prie Savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš Savivaldybės administracijos, jos 2-jų padalinių ir Savivaldybės 76-ių⁵ biudžetinių įstaigų ataskaitų.

Savivaldybės 2016 metų biudžeto patikslintas pajamų planas sudarė 73062,7 tūkst. Eur ir asignavimų planas – 73607,0 tūkst. Eur. Be to, 2016 m. planuota panaudoti 2799,6 tūkst. Eur nepanaudotų 2015 metais biudžeto lėšų likutį. Faktiškai į Savivaldybės biudžetą gauta 75921,1 tūkst. Eur pajamų, panaudota 73388,9 tūkst. Eur asignavimų, įskaitant 2419,1 tūkst. Eur 2015 metų nepanaudotų biudžeto lėšų likutį. Nepanaudotas biudžeto lėšų likutis 2016 metų pabaigai sudaro 5370,6 tūkst. Eur. 2016 metais prišimti finansiniai įsipareigojimai iš kredito įstaigų sudarė 3618,3 tūkst. Eur (iš kurių 3579,4 tūkst. Eur paimtoms paskoloms gražinti).

³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-11-11 įsakymo Nr. 1K-361 „Dėl savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir skolinių įsipareigojimų ataskaitos teikimo Finansų ministerijai taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“ (2016-05-18 įsakymo Nr. 1K-185 redakcija), 2 p.

⁴ Savivaldybės taryba Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį tvirtina pagal rodiklius, nurodytus Biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. IX-1946 redakcija) 26 straipsnio 4 dalyje: 1) bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis; 2) bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti.

⁵ Savivaldybės tarybos 2016-03-29 sprendimais Nr. 1-67, Nr. 1-68 Panevėžio jaunimo mokykla prijungta prie Panevėžio suaugusiųjų mokymo centro, pakeistas įstaigos pavadinimas į Panevėžio suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centrą, Panevėžio „Nevėžio“ pagrindinė mokykla prijungta prie Panevėžio „Vyturio“ progimnazijos. Savivaldybės tarybos 2016-06-30 sprendimu Nr. 1-190 įsteigta biudžetinė įstaiga Atviras jaunimo centras.

Savivaldybės 2016 metų biudžete patvirtinta 16 programų. Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 79-iems asignavimų valdytojams.

Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį (toliau – Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys) Savivaldybės administracija Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateikė 2016 m. birželio 5 d. raštu Nr. 19-1494 (4.14.). Strateginio planavimo, investicijų ir biudžeto skyrius yra atsakingas už jame pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudaro finansinės ataskaitos⁶:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis,
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis,
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis,
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis,
- Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas konsoliduojant Savivaldybės administracijos, Savivaldybės išdo, Savivaldybės 76-ių biudžetinių įstaigų, vienos kontroliuojamos bendrojo ugdymo mokyklos, kurios teisinė forma yra viešoji įstaiga, 5-ių kontroliuojamų sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų finansines ataskaitas⁷. Taip pat įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis šių bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas – 12 kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus subjektų (10 akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių ir 2 viešųjų įstaigų), 4 asocijuotų subjektų (viešųjų įstaigų), 2 kitų subjektų (viešųjų įstaigų).

Turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje, 2016 metų pradžioje buvo iš viso 204130,8 tūkst. Eur, pabaigoje – 208023,8 tūkst. Eur. Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytas 2016 metų veiklos rezultatas – grynasis perviršis 9213,6 tūkst. Eur.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinius audito standartus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų ir Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė, kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;

- vidaus kontrolės sistemų vertinimas – tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra;
- svarbiausių sričių *ilgalaikio materialiojo turto* (žemės, pastatų, infrastruktūros ir kitų statinių, nekilnojamųjų kultūros vertybių, kito ilgalaikio materialiojo turto, nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų), *ilgalaikio finansinio turto*, *biologinio turto*, *trumpalaikio turto* (ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, sukauptų gautinų sumų, pinigų ir pinigų ekvivalentų), *įsipareigojimų* (ilgalaikių finansinių įsipareigojimų, kitų ilgalaikių įsipareigojimų, ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies, tiekėjams mokėtinų sumų, su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų, sukauptų mokėtinų sumų), *pagrindinės veiklos pajamų* (finansavimo pajamų, mokesčių, pagrindinės veiklos kitų pajamų), *pagrindinės veiklos sąnaudų* (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo ir amortizacijos, komunalinių paslaugų ir ryšių, paprastojo remonto ir eksploatavimo, sunaudotų ir parduotų atsargų, socialinių išmokų, finansavimo, kitų paslaugų) bei *metinių finansinių ataskaitų vertinimo*; *biudžeto asignavimų* (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, mitybos, miestų ir gyvenviečių viešojo ūkio, komunalinių paslaugų,

⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 26 str. 1 d.

⁷ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-11-15 įsakymas Nr. A-1263.

kitų paslaugų, socialinės paramos, kitų išlaidų einamiesiems tikslams, ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir įsigijimo (kitų pastatų ir statinių), *biudžeto pajamų* ir *biudžeto išlaidų*, *finansinių įsipareigojimų vykdymo* ir *konsolidavimo proceso* pagrindinės audito procedūros – ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių pagrindinės procedūros. Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitines ir kitas audito procedūras.

Vertinome Savivaldybės administracijos ir atrinktų subjektų Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms audito sritims, atlikome:

- ilgalaikio materialiojo turto audito procedūras: vertinome turto teisinę registraciją (ataskaitiniais metais įsigyto turto), turto naudojimo ir nurašymo, nereikalingo arba netinkamo (negalimo naudoti) turto valdymo teisėtumą, ar išlaidos turtui įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano, metinės inventorizacijos atlikimą;

- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo audito procedūras: vertinome darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidų teisėtumą – ar darbuotojų, dirbančių pagal sutartį, teisingai įformintos darbo sąlygos ir jų pakeitimai darbo sutartyse; ar valstybės tarnautojams priedai už stažą ir kvalifikacinę klasę nustatyti laikantis teisės aktų reikalavimų; ar laikantis teisės aktų reikalavimų nustatyti valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, atlyginimų koeficientai ir skirti priedai, priemokos; ar išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano;

- pajamų audito procedūras: ar mokestis ikimokyklinio ugdymo įstaigose už vaikų maitinimą atitinka teisės aktų reikalavimus;

- sąnaudų audito procedūras: vertinome, ar perkant infrastruktūros objektų priežiūros paslaugas ir remonto darbus, teritorijų, viešųjų lauko tualetų valymo bei priežiūros paslaugas sutartys su paslaugų tiekėjais sudarytos teisės aktų nustatyta tvarka; atsargoms (maisto produktams) skirtų išlaidų panaudojimo teisėtumą; turto nurašymo teisėtumą; valstybės biudžeto lėšų, skirtų šalpos išmokoms neįgaliems vaikams, nedarbingiems ar iš dalies darbingiems asmenims, Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyta senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, vaikams našlaičiams ir kitiems asmenims, panaudojimo teisėtumą; ar išlaidos prekėms ir paslaugoms, socialinei paramai, kitiems einamiesiems tikslams įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano;

- biudžeto pajamų audito procedūras: vertinome, ar Savivaldybės biudžeto pajamų planas patvirtintas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais; ar Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita parengta pagal teisės aktų reikalavimus;

- biudžeto išlaidų audito procedūras: vertinome, ar Savivaldybės biudžeto išlaidų planas patvirtintas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais; ar Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita parengta pagal teisės aktų reikalavimus;

- skolų ir skolinių įsipareigojimų audito procedūras: vertinome, ar Savivaldybės gautos paskolos ir prisiimti skoliniai įsipareigojimai kredito įstaigoms atitinka teisės aktams, reglamentuojantiems skolinimosi tvarką ir limitus.

Taip pat vertinome ar buvo atliekami strateginio veiklos plano tikslinimai, keičiant programos finansavimo apimtį (ar tai daroma Savivaldybės tarybos sprendimu).

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos minėtos audito procedūros, pateikti 3 priede.

I DALIS. ATASKAITŲ RINKINIŲ AUDITO REZULTATAI

1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas

1.1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų vertinimas

Įvertinę Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos atitinka Savivaldybės administracijos duomenis, iš kurių jos sudarytos.

1.2. Savivaldybės skolų ir įsipareigojimų ataskaitų duomenų vertinimas

Įvertinę Savivaldybės skolų ir įsipareigojimų ataskaitų duomenis, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme. Savivaldybės skolų ir įsipareigojimų ataskaitos atitinka Savivaldybės administracijos duomenis, iš kurių jos sudarytos.

2. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas

2.1. Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ataskaitose nustatytos klaidos

Dėl viešojo sektoriaus subjektų pateiktų klaidingų duomenų, Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys ne visais atvejais teisingai parodo viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinius rezultatus, išsamiai ir teisingai atspindi turta, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas. Nustatytos klaidos yra svarbios atskirų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių teisingumui ir Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų turto bei įsipareigojimų straipsnių dydžiams, tačiau neturi reikšmingos įtakos galutiniam Savivaldybės veiklos rezultatui.

Konsoliduotose finansinėse ataskaitose nustatyta klaidų visuma:

Finansinės būklės ataskaitoje - 104332,0 tūkst. Eur:

straipsniai 159,5 tūkst. Eur padidinti, 121,2 tūkst. Eur sumažinti, negalime patvirtinti 104051,3 tūkst. Eur sumos teisingumo. Iš jų:

Ilgalaikio turto straipsnis padidintas 27,6 tūkst. Eur, negalime patvirtinti 50495,0 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Biologinio turto straipsnio negalime patvirtinti 53,0 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Trumpalaikio turto straipsnis sumažintas 7,5 tūkst. Eur (padidintas 2,4 tūkst. Eur, sumažintas 9,9 tūkst. Eur), negalime patvirtinti 652,7 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Finansavimo sumų straipsnis padidintas 24,8 tūkst. Eur (padidintas 27,6 tūkst. Eur, sumažintas 2,8 tūkst. Eur), negalime patvirtinti 52795,8 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Įsipareigojimų straipsnis sumažintas 5,4 tūkst. Eur (padidintas 101,9 tūkst. Eur, sumažintas 107,3 tūkst. Eur), negalime patvirtinti 50,0 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Grynojo turto straipsnis sumažintas 1,2 tūkst. Eur, negalime patvirtinti 4,8 tūkst. Eur sumos teisingumo.

Veiklos rezultatų ataskaitoje – 6755,6 tūkst. Eur:

straipsniai 1602,6 tūkst. Eur padidinti, 1660,1 tūkst. Eur sumažinti, negalime patvirtinti 3492,9 tūkst. Eur sumos teisingumo. Iš jų:

Pagrindinės veiklos pajamų:

Finansavimo pajamų straipsnis sumažintas 27,6 tūkst. Eur (padidintas 5,6 tūkst. Eur, sumažintas 33,2 tūkst. Eur), negalime patvirtinti 1793,4 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Pagrindinės veiklos kitų pajamų straipsnis sumažintas 0,7 tūkst. Eur, negalime patvirtinti 61,7 tūkst. Eur sumos teisingumo.

Pagrindinės veiklos sąnaudų:

Ekonomikos straipsnio negalime patvirtinti 898,0 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Būsto ir komunalinio ūkio straipsnis sumažintas 2,1 tūkst. Eur,

Sveikatos apsaugos straipsnis sumažintas 14,1 tūkst. Eur,

Sąnaudos susijusios su poilsiu, kultūra ir religija straipsnis sumažintas 4,5 tūkst. Eur, (padidintas 17,2 tūkst. Eur, sumažintas 21,7 tūkst. Eur),

Švietimo straipsnis sumažintas 7,2 tūkst. Eur (padidintas 0,2 tūkst. Eur, sumažintas 7,4 tūkst. Eur), negalime patvirtinti 735,0 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Socialinės apsaugos straipsnis sumažintas 0,1 tūkst. Eur (padidintas 1579,6 tūkst. Eur, sumažintas 1579,7 tūkst. Eur), negalime patvirtinti 1,3 tūkst. Eur sumos teisingumo,

Grynojo perviršio ar deficito straipsnis sumažintas 1,2 tūkst. Eur, negalime patvirtinti (3,5) tūkst. Eur sumos teisingumo.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio rengimo proceso procedūros visais reikšmingais atžvilgiais vykdytos pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys atitinka Viešojo sektoriaus subjektų grupei priklausančių subjektų finansinių ataskaitų duomenis, iš kurių jos sudarytos.

Įvertinus pažeidimus, nustatytus atliekant pagrindines audito procedūras reikšmingose srityse audituotuose subjektuose, nustatyti neatitikimai konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje. Suvestiniai duomenys apie konsoliduotųjų finansinių ataskaitose nustatytus neatitikimus pateikti 1 priede.

Reikšmingiausius duomenų iškraipymus ir sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti, nustatėme Savivaldybės administracijoje apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą – pastatus, vietinės reikšmės kelius, trumpalaikius įsipareigojimus – mokėtinas socialines išmokas, Panevėžio dailės galerijoje apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą – kitas vertybes, finansavimo sumas ir finansavimo pajamas, Panevėžio miesto savivaldybės viešojoje bibliotekoje apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą – bibliotekų fondą, lopšelyje-darželyje „Žvaigždutė“ finansavimo sumas, finansavimo pajamas, pagrindinės veiklos pajamas ir sąnaudas. Jie turėjo reikšmingos įtakos 2016 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui.

2.1.1. Žemesniojo lygio finansinių ataskaitų duomenų vertinimas

Audituoti subjektai finansinių ataskaitų rinkinius parengė pagal teisės aktų reikalavimus, išskyrus mūsų pastabas dėl audito metu nustatytų klaidų. Finansinėse ataskaitose nustatytų klaidų suma sudarė 3543,4 tūkst. Eur. Be to, dėl apskaitą reglamentuojančių teisės aktų neteisingo taikymo, nustatytais atvejais, negalėjome patvirtinti finansinių ataskaitų atskirų straipsnių 107544,2 tūkst. Eur duomenų teisingumo.

Atlikdami Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą Savivaldybės administracijoje audito procedūros atliktos visose auditui reikšmingose srityse. Atskiriems pagrindinėms audito procedūroms pasirinkta: Savivaldybės išdas, 5-oji gimnazija, „Žemynos“ progimnazija“, „Minties“

gimnazija, „Vilties“ progimnazija, „Vyturio“ progimnazija, Socialinių paslaugų centras, Raimundo Sargūno sporto gimnazija, „Šaltinio“ progimnazija, lopšeliai-darželiai: „Draugystė“, „Puriena“, „Kastytis“, „Aušra“, „Vaikystė“, „Jūratė“, „Vyturėlis“, „Sigutė“, „Žvaigždutė“, „Nykštukas“, Kraštotyros muziejus, Dailės galerija, Viešoji biblioteka, Kūno kultūros ir sporto centras, VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė. Tik analitinėms audito procedūroms pasirinkta: Juozo Balčikonio gimnazija, Juozo Miltinio gimnazija, Mykolo Karkos pagrindinė mokykla, Vytauto Žemkalnio gimnazija, „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras, Muzikos mokykla, „Saulėtekio“ progimnazija, „Ažuolo“ progimnazija, Skaistakalnio pagrindinė mokykla, VšĮ Panevėžio miesto poliklinika, VšĮ „Panevėžio miesto greitosios medicinos pagalbos stotis“.

2.1.2. Žemesniojo lygio finansinėse ataskaitose nustatytos klaidos

Įvertinę įstaigų 2016 metų finansinių ataskaitų rinkiniuose pateiktus duomenis audituotose srityse, nurodėme pastebėjimus dėl audito metu nustatytų buhalterinės apskaitos klaidų, dėl kurių raštuose (žr. 2 priede) pateikėme rekomendacijas imtis priemonių teisingų duomenų pateikimui ataskaitose.

Audito metu nustatyti ir audito metu neištaisyti įstaigų finansinių ataskaitų duomenų vertinimo prasme reikšmingi pastebėjimai, klaidos bei teisės aktų pažeidimai:

Ilgalaikio materialiojo turto srityje

Dėl pastatų, infrastruktūros ir kitų statinių apskaitos

Nekilnojamojo turto apskaita, nustatytais atvejais, tvarkyta nesivadovaujant 12-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto (VSAFAS)⁸ nuostatomis:

- Savivaldybės administracija

kapitalinio remonto darbų 1000,0 tūkst. Eur verte padidintai pastato (esančio adresu M. Tiškevičiaus g. 6, Panevėžyje) vertei nusidėvėjimą pradėjo skaičiuoti neįvertinusi statybos darbų užbaigimo datos. Todėl nusidėvėjimo už 2016 metus priskaičiuota 14,1 tūkst. Eur mažiau. Be to, šiam turtui klaidingai ištaisė ankstesniais metais nustatytas klaidas – nusidėvėjimo priskaičiavo 7,2 tūkst. mažiau;

perėmusi nekilnojamąjį turtą – pastatą-bendrabutį (esantį adresu Aldonos g. 12, Panevėžyje) iš valstybės, kuriam nusidėvėjimas buvo skaičiuotas iki 2016-07-31, klaidingai nusidėvėjimą pradėjo skaičiuoti tik nuo spalio mėnesio, todėl, už 2016 metus nusidėvėjimo priskaičiavo 0,4 tūkst. Eur mažiau;

nekilnojamam turtui – 44 butams ir 2 negyvenamosios patalpos (esantiems adresu Staniūnų g. 70, Panevėžyje), kurie iki 2016-09-30 buvo klaidingai apskaitomi kaip vienas turto vienetas, po išskaidymo vieną mėnesį neskaičiavo nusidėvėjimo, todėl nusidėvėjimo už 2016 metus priskaičiavo 1,7 tūkst. Eur mažiau;

du atskirus turto vienetus Universalią sporto areną ir kitus inžinierinius statinius – Kiamo aikštelę apskaitė kaip vieną, kitus inžinierinius statinius – Kiamo aikštelę, priskirtiną *Infrastruktūros ir kitų statinių* turto grupei klaidingai priskyrė *Pastatų* turto grupei ir nesivadovaujant Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintais⁹ Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiais normatyvais, turtui (Kiamo aikštelei) taikė klaidingą (90 metų) nusidėvėjimo normatyvą. Todėl negalime patvirtinti turto (universalios sporto arenos ir kiemo aikštelės) likutinė vertės 29726,6 tūkst. Eur ir ataskaitinių metų nusidėvėjimo 391,0 tūkst. Eur sumų teisingumo.

⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 patvirtintas 12-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Ilgalaikis materialusis turtas“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai: 2010-02-22 Nr. A-146, 2014-02-12 Nr. A-109.

Dėl nurodytų neatitikimų Finansinės būklės ataskaitoje ilgalaikio turto straipsniai *A.II.2 Pastatai* ir finansavimo sumų *D Finansavimo sumos* padidinti 23,4 tūkst. Eur, negalime patvirtinti šių straipsnių sumų teisingumo 29726,6 tūkst. Eur, Veiklos rezultatų ataskaitoje straipsniai pagrindinės veiklos pajamų *A Finansavimo pajamos* ir pagrindinės veiklos sąnaudų *B.II Nusidėvėjimo ir amortizacijos* sumažinti 16,2 tūkst. Eur, negalime patvirtinti šių straipsnių sumų teisingumo 391,0 tūkst. Eur.

- *Dailės galerija* 2016 metais vasario mėnesį Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁰ Savivaldybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktu¹¹, gavusi nekilnojamąjį turtą – keramikos ekspozicijų paviljoną, vandentiekio tinklus, lietaus nuotekų tinklus, kurių statybos darbai buvo užbaigti 2015-10-30 ir kiemo statinių rekonstravimo darbus, kurie užbaigti taip pat 2015-10-30, neįvertino statybos darbų užbaigimo datos ir nusidėvėjimą turtui pradėjo skaičiuoti tik nuo 2016 metų vasario mėnesio (turėjo skaičiuoti nuo 2015 metų lapkričio mėnesio). Kiemo statinių (tvoros ir kiemo aikštelės) rekonstrukciją klaidingai apskaitoje užregistravo kaip naują – atskirą turto vieneta, suteikė naują inventorinį numerį ir nustatė klaidingą tarnavimo laiką.

Dėl nustatytų neatitikimų padidinti Finansinės būklės ataskaitos straipsniai: *A.II.2 Pastatai* – 2,4 tūkst. Eur, *A.II.3 Infrastruktūros ir kiti statiniai* – 1,8 tūkst. Eur, finansavimo sumų *D.II Iš savivaldybės biudžeto* – 1,8 tūkst. Eur, *D.III Iš Europos Sąjungos* – 2,4 tūkst. Eur, Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniai sumažinti: finansavimo pajamos *A.I.1 Iš savivaldybės biudžetų* – 1,8 tūkst. Eur, *A.I.3 Iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų lėšų* – 2,4 tūkst. Eur, pagrindinės veiklos sąnaudos *B.II. Nusidėvėjimo ir amortizacijos* – 4,2 tūkst. Eur.

- *Savivaldybės administracijoje*, atliekant Panevėžio miesto savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą¹², buvo nustatyta, kad vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaita tvarkoma nesivadovaujant 12-ojo VSAFAS nuostatomis, nes ne visi keliai (gatvės) įtraukti į apskaitą, gatvės apskaitomos atskiromis atkarpomis, atlikus gatvių atkarpų rekonstravimą, apskaitoje atskirais atvejais nėra nurodomas arba neteisingai nurodomas kelio (gatvės) ilgis ir nenurodomos sudėtinės kelio dalys, atlikus gatvių atkarpų rekonstravimą, nebuvo peržiūrimas gatvių naudingo tarnavimo laiko ir nebuvo vertinama, ar jis neturi būti pailgintas ir kt.

Atliekant 2016 metais audito procedūras dėl vietinės reikšmės kelių (gatvių), nustatyta, kad neatitikimai neištaisyti, išskyrus tik tai, kad Savivaldybės administracija pagal Panevėžio miesto savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašą (toliau - Kelių sąrašas)¹³ patikslino gatvių ilgį, Suvarovo g. prijungė prie Nemuno g., Kapų g. pavadinimą pakeitė į Apvaizdos taką.

Be to, vietinės reikšmės kelių (gatvių) metinė inventorizacija atlikta nesivadovaujant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintų Inventorizacijos taisyklių¹⁴ nuostatomis.

Dėl nurodytų neatitikimų negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnių *A.II.3 Infrastruktūros ir kiti statiniai* ir *D Finansavimo sumos* 19106,0 tūkst. Eur bei Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnių *A.I Finansavimo pajamos* ir *B.II Nusidėvėjimo ir amortizacijos* 502,9 tūkst. Eur sumų teisingumo.

¹⁰ Savivaldybės tarybos 2016-02-22 sprendimas Nr. 1-64 „Dėl nekilnojamojo turto, esančio Respublikos g. 3, Panevėžyje, ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perdavimo Panevėžio miesto dailės galerijai“.

¹¹ Savivaldybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktas 2016-02-29 Nr. 17-7 (27.5.9).

¹² Audito ataskaita dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų 2016 m. liepos 15 d. Nr. SAA-3

¹³ Savivaldybės tarybos 2016-01-28 sprendimas Nr. 1-8.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais).

Dėl kito ilgalaikio materialiojo turto apskaitos

Bibliotekos fondas

Savivaldybės viešojoje bibliotekoje (toliau – Biblioteka) nesivadovauta Bibliotekos direktoriaus patvirtintos Bibliotekos dokumentų gavimo ir apskaitos tvarkos¹⁵ 15 p. nuostata, kad dokumentų fondas su inventoriaus knygomis sutikrinamas fondo patikrinimo metu, kuris atliekamas kas 10 metų. Nuo paskutinio bibliotekos fondo patikrinimo – 2002 metų iki 2016 metų Bibliotekoje nebuvo atlikta bibliotekos fondo inventorizacija taip kaip reikalauja teisės aktai. Pažeidžiant Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo¹⁶ 19 str. 9 d. nuostatą, nurodančią apskaitos duomenis pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizacijos duomenimis, Biblioteka bibliotekos fondo duomenų nustatytu laiku nepagrindė inventorizacijos duomenimis.

Dėl nurodytų priežasčių, negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnio *A.II.9 Kitas ilgalaikis materialusis turtas* 548,6 tūkst. Eur, finansavimo sumų *D.I Iš valstybės biudžeto* – 475,1 tūkst. Eur, *D.II Iš savivaldybės biudžeto* – 40,7 tūkst. Eur ir *D.IV Iš kitų šaltinių* – 32,7 tūkst. Eur sumų teisingumo.

Kitos vertybės

Dailės galerijoje turtas – meno kūriniai (bendra vertė 2016-12-31 – 838,2 tūkst. Eur), apskaitomi aplaidžiai, pažeidžiant Buhalterinės apskaitos įstatymo¹⁷ 4 str., 12-ojo VSAFAS¹⁸ 11 p., Buhalterinės apskaitos vadovo Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo¹⁹ 24 p., Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintų Inventorizacijos taisyklių²⁰ nuostatas:

- buhalterinėje apskaitoje meno kūriniai suskirstyti į 4 grupes – Vaizduojamoji dailė (kiti šaltiniai), Meninė fotografija (kiti šaltiniai), Keramika (biudžeto lėšos) ir Keramika (kiti šaltiniai), kurios apskaitomos pagal grupes bendra suma, nevedama meno kūrinų apskaita pagal atskirus turto vienetus. Nėra šio turto apskaitos kortelių. Parodų koordinatorius-fondų saugotojas meno kūrinus registruoja fondų apskaitos knygoje, kurių forma ir turinys nenustatyti. Šios knygos susegtos iš atskirų lapų, lapai nesurišti, nėra registrus sudariusių asmenų parašų;

- meno kūriniai apskaitomi kito ilgalaikio materialiojo turto sąskaitoje *Kitos vertybės*. Joms neskaičiuojamas nusidėvėjimas. Audito metu negalėjome įvertinti, ar meno kūriniai pagrįstai priskirti kitoms vertybėms, kaip tai reglamentuota 12-ojo VSAFAS²¹ 5 p. Auditui nepateikti dokumentai, kuriais vadovautasi turtą priskiriant kitoms vertybėms,

- meno kūrinų metinė inventorizacija atlikta nesivadovaujant Inventorizacijos taisyklių nuostatomis.

Dėl nurodytų priežasčių, negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnio *A.II.9 Kitas ilgalaikis materialusis turtas* 838,2 tūkst. Eur finansavimo sumų *D.II Iš savivaldybės biudžeto* – 632,3 tūkst. Eur ir *D.IV Iš kitų šaltinių* – 205,9 tūkst. Eur sumų teisingumo.

¹⁵ Bibliotekos direktoriaus 2011-04-01 įsakymas Nr. IV-22 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės viešosios bibliotekos dokumentų apskaitos, gauties bei nurašymo tvarkos“.

¹⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁷ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁹ Galerijos direktoriaus 2016-08-26 įsakymas Nr. V-51 (1.5).

²⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais).

²¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 patvirtintas 12-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Ilgalaikis materialusis turtas“ (su vėlesniais pakeitimais).

Biologinio turto srityje

Atliekant Panevėžio miesto savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą, negalėjome įvertinti Finansinės būklės ataskaitoje straipsnio Biologinis turtas likučio teisingumo, nes:

- subjektams pateiktame Apskaitos vadovo 3 priedo Biologinio turto apskaitos tvarkos apraše nustatyti ne žemės ūkio paskirties augalų ir gyvūnų priskyrimo biologinio turto vienetai pripažinimo kriterijai, tačiau *neapibrėžta, kas laikoma biologinio turto vienetu* (biologinio turto vieneto sąvoka apibrėžta tik Savivaldybės administracijos patvirtintame apskaitos vadove),
- *Savivaldybė nėra patvirtinusi biologinio turto vertinimo taisyklių (metodikos)*,
- neaiškus teisinis reglamentavimas biologinio turto srityje.

Per 2016 metus teisinis reglamentavimas biologinio turto srityje nesikeitė.

Visų viešojo sektoriaus subjektų, išskyrus Savivaldybės administraciją ir Gamtos mokyklą, Finansinės būklės ataskaitos straipsnio *B Biologinis turtas* likučiai lygūs 0.

Dėl nurodytų dalykų negalime patvirtinti konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje straipsnių *B Biologinis turtas* ir *D Finansavimo sumos* 53,0 tūkst. Eur likučių teisingumo.

Trumpalaikio turto srityje

Dėl atsargų apskaitos

- *Raimundo Sargūno sporto gimnazijoje* (toliau – Gimnazija) nesilaikyta 8-ojo VSAFAS²² 40 p. bei Gimnazijos Buhalterinės apskaitos vadovo²³ 4 priedo 80 p. nuostatų, kad atsargų sunaudojimas apskaitoje turi būti registruojamas pagal **nuolatinį** atsargų rodymo apskaitoje būdą. Taikant šį būdą, buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu, pardavimu ar perleidimu susijusi ūkinė operacija.

Gimnazijoje yra vedami maisto produktų apyvartos žiniaraščiai, kuriuose yra tik mėnesinės maisto produktų įsigijimo ir nurašymo sumos. Nevedami žiniaraščiai ar kitokie apskaitos registrai, kuriuose atsispindėtų maisto produktų judėjimas pagal kiekvieną ūkinę operaciją, tiek įsigijimo, tiek ir nurašymo. Maisto produktų įsigijimo apyvartas audito metu galėjome pagrįsti iš tiekėjų pateiktų sąskaitų – faktūrų. Maisto produktų sunaudojimo (nurašymo) apyvartoms pagrįsti dokumentų Gimnazijoje nėra – audito metu nepateikti.

Dėl nustatytų neatitikimų negalime patvirtinti Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnių *A.I Finansavimo pajamos* ir *B.IX Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina* 176,8 tūkst. Eur sumų teisingumo.

- *Kraštotyros muziejus* 2014–2015 metais vykdė projektą „Albumo „Senasis Panevėžys. Henriko Grinevičiaus fotografijų ir atvirukų kolekcija“ parengimas ir leidyba“, kurio metu buvo išleista 500 vnt. albumų „Senasis Panevėžys“. Muziejus, nesivadovaudamas 8-ojo VSAFAS²⁴ nuostatomis, albumų neužregistravo atsargų sąskaitoje, o visas projekto vykdymo metu patirtas išlaidas 2014 ir 2015 metais nurašė į sąnaudas. Metinės inventorizacijos duomenimis Muziejuje 2016-12-31 buvo likę 104 vnt. albumų. Jie neapskaityti balansinėje sąskaitoje.

²² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-20 įsakymu Nr. 1K-220 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinto 8-ojo Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Atsargos“ 40 p.

²³ Gimnazijos direktoriaus 2016-01-18 įsakymas Nr. V-1-18-1 „Dėl atnaujinto apskaitos vadovo tvirtinimo“.

²⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-20 įsakymu Nr. 1K-220 patvirtintas 8-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Atsargos“ (su vėlesniais pakeitimais).

Dėl minėtų priežasčių Finansinės būklės ataskaitos trumpalaikio turto straipsniai *C.I.4 Pagaminta produkcija, atsargos, skirtos parduoti (perduoti)* ir finansavimo sumų *D.I Iš valstybės biudžeto sumažinti* 2,8 tūkst. Eur sumomis.

Dėl ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, apskaitos

Atliekant Panevėžio miesto savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą, buvo nustatyta, kad *Savivaldybės administracija Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti*, sąskaitoje kaip vieną turto vienetą apskaitė dalį pastato ir kiemo statinį – kaminą, esančius adresu Elektronikos g. 6, Panevėžyje, kurie Savivaldybės tarybos sprendimu²⁵ buvo patvirtinti Viešajame aukcione parduodamo nekilnojamojo turto daiktų sąrašė. Šio turto likutinė vertė 577,3 tūkst. Eur. Savivaldybės administracija minėtą turtą iki turto perkėlimo į Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, sąskaitą, apskaitė nesivadovaudama 12-ojo VSAFAS nuostatomis:

11 p. nuostata, pagal kurią viešojo sektoriaus subjektas ilgalaikio materialiojo turto apskaitą turi tvarkyti pagal turto vienetus, ir du atskirus turto vienetus – pastatą ir kiemo statinį – kaminą apskaitė kaip vieną,

73 p. nuostata, nes kiemo statinį – kaminą, priskirtiną *Infrastruktūros ir kitų statinių* turto grupei klaidingai priskyrė *Pastatų* turto grupei;

- Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintais²⁶ Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiais normatyvais, ir turtui taikė klaidingą (50 metų) nusidėvėjimo normatyvą.

Minėtas turtas ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti sąskaitoje likęs ir 2016 metų pabaigoje.

Dėl nurodytų neatitikimų, negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnių *I.5 Ilgalaikis materialusis ir biologinis turtas, skirtas parduoti* ir finansavimo sumų *D.I Iš valstybės biudžeto* 577,3 tūkst. Eur sumų teisingumo.

Dėl per vienerius metus gautinų sumų

Įstaigos, nesivadovaudamos 17-ojo VSAFAS 20.5 p. nuostata, neapskaičiavo nuvertėjimo gautinoms sumoms, kurias pavėluota gražinti, dėl to:

- *Dailės galerijos* Finansinės būklės ataskaitos straipsnis *C.III.6 Kitos gautinos sumos* padidintas 0,3 tūkst. Eur suma ir *Veiklos rezultatų* ataskaitos straipsnis *B.VIII Nuvertėjimo ir nurašytų sumų* sumažintas ta pačia suma;

- „*Vilties*“ progimnazijos Finansinės būklės ataskaitos straipsnis *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas, turtą* padidintas 0,2 tūkst. Eur suma ir *Veiklos rezultatų* ataskaitos straipsnis *B.VIII Nuvertėjimo ir nurašytų sumų* sumažintas ta pačia suma;

- *Lopšelio-darželio „Vyturėlis“* Finansinės būklės ataskaitos straipsnis *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* padidintas 0,2 tūkst. Eur suma ir *Veiklos rezultatų* ataskaitos straipsnis *B.VIII Nuvertėjimo ir nurašytų sumų* sumažintas ta pačia suma;

- *Lopšelio-darželio „Aušra“* negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnio *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* sumos 2,1 tūkst. Eur ir *Veiklos rezultatų* ataskaitos straipsnio *B.VIII Nuvertėjimo ir nurašytų sumų* 0 Eur sumų teisingumo;

- *Lopšelio-darželio „Vaikystė“* negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnio *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* sumos 0,4 tūkst. Eur ir *Veiklos rezultatų* ataskaitos straipsnio *B.VIII Nuvertėjimo ir nurašytų sumų* 0 Eur sumų teisingumo;

- *Lopšelio-darželio „Draugystė“* negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnio *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* sumos 2,0 tūkst. Eur ir *Veiklos rezultatų* ataskaitos straipsnio *B.VIII Nuvertėjimo ir nurašytų sumų* 0 Eur sumų teisingumo;

²⁵ Savivaldybės tarybos 2014-11-24 sprendimas Nr. 1-339.

²⁶ Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai: 2010-02-22 Nr. A-146, 2014-02-12 Nr. A-109.

- *Lopšelio-darželio „Sigutė“* negalime patvirtinti Finansinės būklės atskaitos straipsnio *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* sumos 0,8 tūkst. Eur ir Veiklos rezultatų atskaitos straipsnio *B.VIII Nuvertėjimo ir nurašytų sumų* 0,1 tūkst. Eur sumų teisingumo.

Įstaigos, pažeisdamos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo²⁷ 19 str. 9 d. nuostata, nurodančią apskaitos duomenis pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizacijos duomenimis, nepagrindė finansinėse ataskaitose pateiktų duomenų, nes neinventorizavo:

- *Viešoji biblioteka* – gautinų sumų už suteiktas paslaugas, todėl negalime patvirtinti Finansinės būklės atskaitos straipsnio *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* ir Veiklos rezultatų atskaitos straipsnio *A.III.1 Pagrindinės veiklos kitos pajamos* 0,2 tūkst. Eur, sumų teisingumo;

- *„Minties“ gimnazija* – gautinų sumų už suteiktas paslaugas, todėl negalime patvirtinti Finansinės būklės atskaitos straipsnio *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* ir Veiklos rezultatų atskaitos straipsnio *A.III.1 Pagrindinės veiklos kitos pajamos* 0,5 tūkst. Eur, sumų teisingumo.

Iš *„Šaltinio“ progimnazijos* auditui pateiktų apskaitos registru ir kitų dokumentų negalėjome įsitikinti, kad gautinų sumų likutis 2016-12-31 diena yra 0,2 tūkst. Eur, todėl negalime patvirtinti Finansinės būklės atskaitos turto straipsnių *C.III.6 Kitos gautinos sumos* 0,2 tūkst. Eur bei atitinkamai įsipareigojimų straipsnių *E.II.9 Tiekėjams mokėtinos sumos* 0,2 tūkst. Eur, sumų teisingumo.

Lopšelio-darželio „Puriena“ apskaitoje nustatytais atvejais netaikė Atsargumo principo²⁸, kuris nustato, kad Viešojo sektoriaus subjektas pasirenka tokius apskaitos metodus, kuriuos taikant viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų vertė negali būti nepagrįstai padidinta arba nepagrįstai sumažinta. Įsipareigojimų straipsnyje apskaitytinas avansu sumokėtas sumas už suteiktas maitinimo paslaugas sumažino gautinomis sumomis už šias paslaugas, todėl Finansinės būklės atskaitos straipsnių *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* ir *E.II.12 Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai* sumos yra sumažintos 1,0 tūkst. Eur.

„Vyturio“ progimnazijoje apskaitoma 1,7 tūkst. Eur vertės išieškotina suma už padarytą žalą – pavogtą turtą, kuriai dar 2015 metais suėjęs užregistruoto ieškinio senaties terminas. Dėl to, kad ši suma nenurašyta iš apskaitos Finansinės būklės atskaitos straipsniuose *C.III.6 Kitos gautinos sumos* ir *E.II.12 Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai* nurodyta 1,7 tūkst. Eur daugiau.

Įsipareigojimų srityje

Savivaldybės administracija nesivadovavo 17-ojo VSAFAS²⁹ nuostatomis, nes registruodama gautas sąskaitas iš UAB „Panevėžio autobusų parkas“ už negautas pajamas dėl parduotų su nuolaida miesto maršrutais bilietų, mokėtinas sumas priskirtinas mokėtinoms socialinėms išmokoms apskaitė klaidingoje įsipareigojimų grupėje – prie įsipareigojimų tiekėjams. Atskaitinių metų pabaigoje skola bendrovei 100,2 tūkst. Eur.

²⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).

²⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais) 11 str.

²⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-27 įsakymu Nr. 1K-223 patvirtintas 17-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ (su vėlesniais pakeitimais).

Dėl klaidingos socialinių išmokų apskaitos, Finansinės būklės ataskaitos įsipareigojimų straipsnis *E.II.7 Mokėtinos socialinės išmokos* sumažintas 100,2 tūkst. Eur ir ta pačia suma padidintas straipsnis *E.II.9 Tiekėjams mokėtinos sumos*.

Pajamų srityje

„Žemynos“ progimnazija pajamas už teikiamas paslaugas apskaitė nesivadovaudama 10-ojo VSAFAS³⁰ nuostatomis – apskaitoje neužregistravo 0,7 tūkst. Eur pajamų (per 2016 metus už trenerio paslaugas gautų 0,7 tūkst. Eur nepriskyrė pajamoms, o apskaitoje užregistravo darbuotojų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų sumažėjimą).

Dėl netinkamos pajamų apskaitos, Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose *A.III.1 Pagrindinės veiklos kitos pajamos ir B.I. Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos* nurodyta 0,7 tūkst. Eur mažiau.

Sąnaudų srityje

Savivaldybės administracija nesivadovavo 11-ojo VSAFAS³¹ 12.10 p. nuostatomis, nes registruodama gautas sąskaitas iš UAB „Panevėžio autobusų parkas“ už negautas pajamas dėl parduotų su nuolaida miesto maršrutais bilietų, apskaitytinas prie socialinių išmokų sąnaudų 1 579,6 tūkst. Eur, priskyrė klaidingai sąnaudų grupei – finansavimo sąnaudų.

Dėl klaidingos socialinių išmokų apskaitos Veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinės veiklos sąnaudų straipsnis *B.XII Finansavimo* padidintas 1 579,6 tūkst. Eur, ir ta pačia suma sumažintas *B.X Socialinių išmokų*.

Savivaldybės administracija nesivadovavo:

- Pavyzdinio Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos viešojo sektoriaus subjektų tvarkos aprašo³² 98 p. ir Savivaldybės administracijos patvirtinto³³ Apskaitos vadovo Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo 105 p. nuostatomis, kad priėmus sprendimą nemokamai (neatlygintinai) perduoti ilgalaikį materialųjį turtą ne viešojo sektoriaus subjektui, šį turtą nurašant iš apskaitos, registruojamos *finansavimo sąnaudos* ir pripažįstamos finansavimo pajamos;

- Pavyzdinio Atsargų apskaitos viešojo sektoriaus subjektų tvarkos aprašo³⁴ 38.1.3 p. ir Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtinto Apskaitos vadovo Atsargų apskaitos tvarkos aprašo 80 p. nuostatomis, kad nurašant atsargas, perdavus neatlygintinai ne viešojo sektoriaus subjektui atsargas, įsigytas iš finansavimo sumų, nurašomos perduotos atsargos ir registruojamos *finansavimo sąnaudos*, kartu pripažįstamos finansavimo pajamos ir panaudotos finansavimo sumos.

Perdavusi pagal patikėjimo sutartis ne viešojo sektoriaus subjektams ilgalaikį ir trumpalaikį turtą, jį nurašant iš apskaitos registravo klaidingose sąnaudų grupėse:

³⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-04-28 įsakymu Nr. 1K-161 patvirtintas 10-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Kitos pajamos“ (su vėlesniais pakeitimais).

³¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-02-08 įsakymu Nr. 1K-059 patvirtintas 11-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Sąnaudos“ (su vėlesniais pakeitimais).

³² Parengtas 2016 m. spalio mėn., jo nuostatos atitinka tuo metu galiojančias teisės aktų nuostatas.

³³ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-12-31 įsakymas Nr.A-1272.

³⁴ Finansų ministerijos parengtas 2016 m. spalio mėn., jo nuostatos atitinka tuo metu galiojančias teisės aktų nuostatas.

- Savivaldybės tarybai pritarus³⁵, perdavusi pagal patikėjimo sutartis³⁶ VšĮ „Dailusis ornamentas“ ir VšĮ Neįgaliųjų integracijos centrui ilgalaikį turtą (dalį negyvenamųjų patalpų, adresu Parko g. 35-1 klaidingai užregistravo 2,9 tūkst. Eur sąnaudas – ne *Kitų subjektų finansavimo sąnaudų* sąskaitoje, o *Nurašytų sumų sąnaudų* sąskaitoje;

- Savivaldybės tarybai pritarus³⁷, perdavusi pagal patikėjimo sutartis³⁸ Panevėžio Šv. apaštalo Petro ir Povilo parapijai, Dievo apvaizdos seserų kongregacijai ir Panevėžio Švč. Trejybės rektoratui ilgalaikį ir trumpalaikį turtą klaidingai užregistravo 14,3 tūkst. Eur sąnaudas - ne *Kitų subjektų finansavimo sąnaudų* sąskaitoje, o *Sunaudotų atsargų savikainos* ir *Nurašytų sumų sąnaudų* sąskaitose (atitinkamai 2,9 tūkst. Eur ir 11,4 tūkst. Eur).

Dėl minėtų priežasčių, Veiklos rezultatų ataskaitoje pagrindinės veiklos sąnaudų straipsniai padidinti – *B.VIII Nuvertėjimo ir nurašytų sumų* – 14,3 tūkst. Eur, *B.IX Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina* – 2,9 tūkst. Eur, sumažintas straipsnis *B.XII Finansavimo* – 17,2 tūkst. Eur.

Darbo užmokesčio srityje

Įstaigose atskirais atvejais neteisingai apskaičiuotos darbuotojams atostogų kaupimų sumos, nes nesivadovauta Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo³⁹ 4 p., 7.2 p., 7.3 p. nuostatomis, klaidingai apskaičiuotas vidutinis darbo užmokestis, nepanaudotų atostogų kalendorinių dienų skaičius, skaičiavimuose taikytas klaidingas metinių darbo dienų koeficientas, dėl to:

- „*Žemynos*“ progimnazijos Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose *C.III.5 Sukauptos gautinos sumos* ir *E.II.11 Sukauptos mokėtinios sumos* bei Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose *A.I Finansavimo pajamos* ir *B.I Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos* nurodyta po 4,2 tūkst. Eur mažiau;

- *5-osios gimnazijos* Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose *C.III.5 Sukauptos gautinos sumos* ir *E.II.11 Sukauptos mokėtinios sumos* bei Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose *A.I Finansavimo pajamos* ir *B.I Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos* nurodyta po 1,4 tūkst. Eur mažiau;

- *Socialinių paslaugų centro* Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose *C.III.5 Sukauptos gautinos sumos* ir *E.II.11 Sukauptos mokėtinios sumos* bei Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose *A.I Finansavimo pajamos* ir *B.I Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos* nurodyta po 0,1 tūkst. Eur mažiau;

- „*Vilties*“ progimnazijos Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose *C.III.5 Sukauptos gautinos sumos* ir *E.II.11 Sukauptos mokėtinios sumos* bei Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose *A.I Finansavimo pajamos* ir *B.I Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos* nurodyta po 0,2 tūkst. Eur mažiau;

- „*Minties*“ gimnazijos Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose *C.III.5 Sukauptos gautinos sumos* ir *E.II.11 Sukauptos mokėtinios sumos* bei Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose *A.I Finansavimo pajamos* ir *B.I Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos* nurodyta po 0,2 tūkst. Eur mažiau.

³⁵Savivaldybės tarybos 2016-09-29 sprendimas Nr. 1-313 „Dėl 2004 m. gegužės 1 d. savivaldybės patalpų (Parko g. 35) panaudos sutarties Nr. IL-8 (su pakeitimu) nutraukimo šalių susitarimu, nekilnojamojo turto (Parko g. 35-1) perdavimo pagal patikėjimo sutartis VšĮ „Dailusis ornamentas“ ir VšĮ Neįgaliųjų integracijos centrui“.

³⁶ Savivaldybės turto patikėjimo sutartis 2016-10-11 su VšĮ „Dailusis ornamentas“ ir VšĮ Neįgaliųjų integracijos centru.

³⁷ Savivaldybės tarybos 2016-01-28 sprendimas Nr. 1-32 „Dėl ilgalaikio ir trumpalaikio turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti pagal patikėjimo sutartis“.

³⁸ Savivaldybės turto patikėjimo sutartis 2016-02-09 Nr. 22-347 Savivaldybės turto patikėjimo sutartis 2016-02-19 Nr. 22-381, Savivaldybės turto patikėjimo sutartis 2016-03-02 Nr. 22-429.

³⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-27 nutarimas Nr. 650 (su vėlesniais pakeitimais).

Dėl duomenų teisingumo

Buhalterinės apskaitos įstatyme⁴⁰ nustatyta, kad viešojo sektoriaus subjektai apskaitą tvarko taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal VSAFAS. Pagal Buhalterinės apskaitos įstatymo 4 str., ūkio subjektai apskaitą turi tvarkyti taip, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi ir palyginama, pateikiama laiku, išsami ir naudinga vidaus ir išorės informacijos vartotojams. Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą⁴¹ viešojo sektoriaus subjektai finansines ataskaitas sudaro vadovaujantis šiuo įstatymu ir VSAFAS, biudžeto vykdymo ataskaitas – vadovaujantis šiuo ir Biudžeto sandaros įstatymais ir kitais teisės aktais.

Įstaigose 2016 metais buhalterinė apskaita nebuvo vedama arba vedama tik dalinai pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus:

- *Dailės galerija* auditui nepateikė dokumentų (registrų), kurie pagrįstų Finansinės būklės ir Veiklos rezultatų ataskaitų pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis, atskirų straipsnių duomenų teisingumą, todėl negalime patvirtinti:

Finansinės būklės ataskaitoje

Trumpalaikio turto

B.I.2 Medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių – 0,3 tūkst. Eur,

B.III.5 Sukauptos gautinos sumos – 15,7 tūkst. Eur,

Finansavimo sumų

D.I Iš valstybės biudžeto – 1,1 tūkst. Eur,

D.II Iš savivaldybės biudžeto – 1 178,8 tūkst. Eur,

D.III Iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų – 489,0 tūkst. Eur,

D.IV Iš kitų finansavimo šaltinių – 205,9 tūkst. Eur,

Grynojo turto

F.IV.1 Einamųjų metų perviršis deficitas – 1,1 tūkst. Eur,

F.IV.2 Ankstesniųjų metų perviršis deficitas – 2,1 tūkst. Eur,

Veiklos rezultatų ataskaitoje

Finansavimo pajamų

A.I.1 Iš valstybės biudžeto negalime patvirtinti – 28,0 tūkst. Eur,

A.I.2 Iš savivaldybių biudžeto negalime patvirtinti – 183,8 tūkst. Eur,

A.I.3 Iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų – 6,6 tūkst. Eur,

A.I.2 Iš kitų šaltinių negalime patvirtinti – 5,3 tūkst. Eur.

- „Šaltinio“ progimnazijoje, siekiant įvertinti finansinėse ataskaitose pateiktų duomenų teisingumą, duomenis rinkome iš atskirų apskaitos registrų: memorialinių orderių, žiniaraščių, banko išrašų, raštų ir kitų dokumentų. Nustatyta, kad Finansinės būklės ir Veiklos rezultatų ataskaitose pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis atitinkamų straipsnių sumos nurodytos padidintos arba sumažintos (jų teisingumui pagrįsti iš pateiktų dokumentų nesurinkome įrodymų):

Finansinės būklės ataskaitoje

Grynojo turto

F.IV.1 Einamųjų metų perviršis deficitas – sumažintas 1,2 tūkst. Eur

⁴⁰ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 4 p.

⁴¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 19 str. 2, 3 d.

Veiklos rezultatų ataskaitoje***Finansavimo pajamų***

A.I.1 Iš valstybės biudžeto – sumažintas 6,7 tūkst. Eur,

A.I.2 Iš savivaldybių biudžeto – padidintas 5,6 tūkst. Eur,

Pagrindinės veiklos sąnaudų

B.III. Komunalinių paslaugų ir ryšių – padidintas 0,2 tūkst. Eur,

B.XIII. Kitų paslaugų – sumažintas 0,3 tūkst. Eur,

J. Grynasis perviršis ar deficitas – sumažintas 1,2 tūkst. Eur

- *Lopšelis-darželis „Žvaigždutė“* auditui nepateikė dokumentų (registrų), kurie pagrįstų Finansinės būklės ir Veiklos rezultatų ataskaitų pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsnių duomenų teisingumą, todėl negalime patvirtinti:

Finansinės būklės ataskaitoje***Ilgalaikio turto***

A.II Ilgalaikis materialusis turtas – 275,6 tūkst. Eur,

Trumpalaikio turto

C.I Atsargos – 0,9 tūkst. Eur,

C.III Per vienerius metus gautinos sumos – 51,1 tūkst. Eur,

C.V Pinigai ir pinigų ekvivalentai – 1,2 tūkst. Eur,

Finansavimo sumų

D.I Iš valstybės biudžeto – 24,9 tūkst. Eur,

D.II Iš savivaldybės biudžeto – 109,0 tūkst. Eur,

D.III Iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų Iš savivaldybės biudžeto – 141,8 tūkst. Eur,

D.IV Iš kitų šaltinių – 1,6 tūkst. Eur,

Įsipareigojimų

E.II Trumpalaikiai įsipareigojimai – 49,8 tūkst. Eur,

Grynojo turto

F.IV Sukauptas perviršis deficitas – 1,6 tūkst. Eur,

Veiklos rezultatų ataskaitoje***Pagrindinės veiklos pajamų***

A.I Finansavimo pajamos – 499,0 tūkst. Eur,

A.II Pagrindinės veiklos kitos pajamos – 61,0 tūkst. Eur,

Pagrindinės veiklos sąnaudų

B Pagrindinės veiklos sąnaudos – 563,5 tūkst. Eur,

J Grynasis perviršis ar deficitas – (3,5) tūkst. Eur.

Nurodyti neatitikimai Dailės galerijos, „Šaltinio“ progimnazijos, lopšelio-darželio „Žvaigždutė“ Finansinės būklės ir Veiklos rezultatų ataskaitose įtakojo ir kitų finansinių ataskaitų rinkinio formų duomenų teisingumą.

Dėl aiškinamojo rašto

Įstaigų aiškinamuosiuose raštuose pateikta informacija ne visais atvejais yra išsami ir atitinka 6-ojo VSAFAS, 12-ojo VSAFAS bei 13-ojo VSAFAS nuostatų reikalavimus:

- „*Minties*“ *gimnazija* apskaitos politikos dalyje nenurodė finansavimo pajamų apskaitos principų;

- „Šaltinio“ progimnazija – bendroje dalyje nepateikė informacijos apie svarbias sąlygas, kuriomis veikia viešojo sektoriaus subjektas ir kurios gali paveikti tolesnę viešojo sektoriaus subjekto veiklą, politikos dalyje nepateikė informacijos apie kitų pajamų ir sąnaudų apskaitos principus;

- *Dailės galerija* – bendroje dalyje nepateikė informacijos apie svarbias sąlygas, kuriomis veikia viešojo sektoriaus subjektas ir kurios gali paveikti tolesnę viešojo sektoriaus subjekto veiklą, politikos dalyje nepateikė informacijos apie konkrečius taikomus ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pripažinimo ir nusidėvėjimo ar amortizacijos apskaitos principus, įvertinimo metodus; nepateikė informacijos apie finansavimo sąnaudų apskaitos principus, įskaitant iš valstybės, savivaldybės ir kitų šaltinių nemokamai gauto turto (ne tik ilgalaikio materialiojo turto) apskaitos principus; nenurodė pasikeitimų priežasčių reikšmingai pasikeitusių Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnių sumos ataskaitinio laikotarpio palyginus su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu straipsnių; nepateikė informacijos apie kiekvienos ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto grupių naudingo tarnavimo laiką.

II DALIS. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMAS

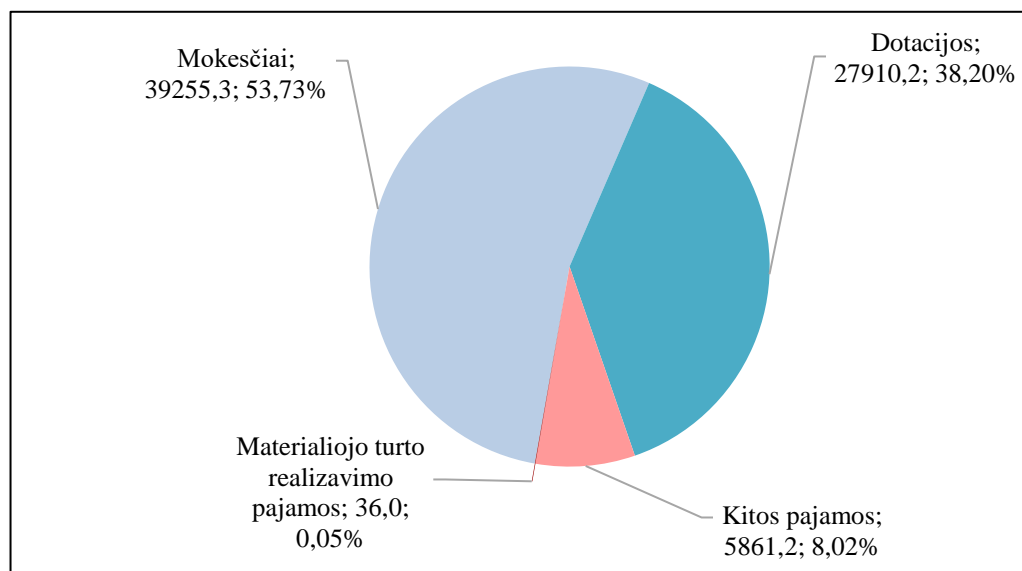
1. Savivaldybės biudžeto pajamos

Savivaldybės 2016 metų biudžeto patikslintas pajamų planas sudarė 73062,7 tūkst. Eur. Pajamų surinkimo planas įvykdytas 103,9 proc. – gauta 75921,1 tūkst. Eur. Nepanaudota 58,0 tūkst. Eur Savivaldybės biudžetui skirtų valstybės biudžeto dotacijų.

Savivaldybės taryba patvirtino⁴² Savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų planą – 68167,5 tūkst. Eur. Vėlesniais Savivaldybės tarybos sprendimais Savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų planas buvo tikslintas penkis kartus⁴³ ir padidintas 4895,2 tūkst. Eur. Patikslintas Savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų planas sudarė 73062,7 tūkst. Eur.

Faktiškai į Savivaldybės biudžetą 2016 metais gauta 75921,1 tūkst. Eur pajamų, arba 2858,4 tūkst. Eur (3,9 proc.) daugiau, negu planuota.

Didžiausią 2016 metų Savivaldybės biudžeto pajamų dalį, kaip ir 2015 metais, sudarė mokesčiai (53,7 proc.) ir dotacijos (38,2 proc.). 2016 metais lyginant su 2015 metais pajamos iš mokesčių padidėjo 8,7 proc., iš dotacijų – 6,9 proc., materialiojo turto realizavimo – 43,4 proc.

1 pav. Savivaldybės 2016 metais gautų biudžeto pajamų struktūra (Eur, proc.)

Pagal atskiras pajamų, mokesčių ir dotacijų rūšis pajamų planas įvykdytas nuo 88,9 iki 170,3 proc. Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, investicijų ir biudžeto skyriaus aiškinamajame rašte atskleista išsami informacija apie Savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų planą, jo tikslinimą, pajamų surinkimą – neįvykdytus pajamų planus pagal pajamų rūšis ir viršplanines pajamas.

⁴² Savivaldybės tarybos 2016-02-22 sprendimas Nr. 1-39.

⁴³ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2016-05-26 Nr. 1-152, 2016-08-25 Nr. 1-247, 2016-09-29 Nr. 1-277, 2016-11-24 Nr. 1-367, 2016-12-29 Nr. 1-416.

Neįvykdyti pajamų planai

Mokesčiai. Daugiausiai negauta:

- mokesčių už aplinkos teršimą – 20,8 tūkst. Eur arba 11,1 proc. mažiau nei planuota;
- nuomos mokesčio už valstybinę žemę – 54,4 tūkst. Eur arba 4,9 proc. mažiau nei planuota;

Dotacijos. 2016 metais nepanaudota 58,0 tūkst. Eur Savivaldybės biudžetui skirtų valstybės biudžeto dotacijų, kurios į Savivaldybės pajamas neįskaitytos ir grąžintos (11,0 tūkst. Eur) į valstybės biudžetą arba į Savivaldybės biudžetą nebuvo pervestos (47,0 tūkst. Eur), kur 42,2 tūkst. Eur sudaro Savivaldybei nepervestos ES finansinės paramos lėšos, skirtos neformaliojo vaikų švietimo programai finansuoti. Daugiausiai gauta ir nepanaudota dotacijų valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti (6,3 tūkst. Eur arba 11,0 proc. nepanaudotų dotacijų).

Nebuvo planuotos, tačiau 2016 metais gruodžio mėnesį iš Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros gautos lėšos 180,6 tūkst. Eur projektui „Oro kokybės valdymo plano parengimas ir taršos mažinimo priemonių įgyvendinimas“, kuris bus vykdomas 2017 metais.

Nuomos mokestis už valstybinę žemę. Gauta 1045,6 tūkst. Eur arba 4,9 proc. (54,4 tūkst. Eur) mažiau nei planuota:

- už fizinių asmenų naudojamą ir nuomojamą valstybinę žemę gauta 109,3 tūkst. Eur arba 118,7 proc. (59,3 tūkst. Eur) daugiau nei planuota;
- už juridinių asmenų naudojamą ir nuomojamą valstybinę žemę gauta 923,1 tūkst. Eur arba 12,1 proc. (127,0 tūkst. Eur) mažiau nei planuota;
- neplanuojamas žemės nuomos mokestis (Juridinių asmenų) už asmenims išnuomotus Savivaldybės nuosavybės teise valdomus žemės sklypus. Gauta 13,2 tūkst. Eur.

Viršplaninės biudžeto pajamos

Mokesčiai. Daugiau nei planuota gauta:

- gyventojų pajamų mokesčio – 1873,9 tūkst. Eur arba 5,9 proc. daugiau nei planuota;
- gyventojų pajamų mokesčio savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti – 244,9 tūkst. Eur arba 6,5 proc. daugiau nei planuota;
- žemės mokesčio – 35,10 tūkst. Eur arba 7,0 proc. daugiau nei planuota;
- paveldimo turto mokesčio – 22,5 tūkst. Eur arba 70,3 proc. daugiau;
- nekilnojamojo turto mokesčio – 114,6 tūkst. Eur arba 4,7 proc. daugiau;
- valstybės rinkliavų – 29,8 tūkst. Eur arba 69,3 proc. daugiau;
- vietinių rinkliavų – 20,7 tūkst. Eur arba 8,1 proc. daugiau;

Turto pajamų:

- neplanuota, tačiau gauta palūkanų – 3,0 tūkst. Eur;
- mokesčių už valstybinius gamtos išteklius gauta 5 kartus daugiau nei planuota – 26,5 tūkst. Eur.

Pajamų iš baudų ir konfiskacijos – 34,2 tūkst. Eur arba 62,9 proc. daugiau nei planuota.

Kitų neišvardintų pajamų – 113,1 tūkst. Eur arba 68,1 proc. daugiau.

Materialiojo turto realizavimo pajamų – 252,8 tūkst. Eur arba 7 kartus daugiau.

Pajamų už prekes ir paslaugas – Savivaldybės biudžetinės įstaigos surinko 40,0 tūkst. Eur arba 1,4 proc. daugiau nei planuota.

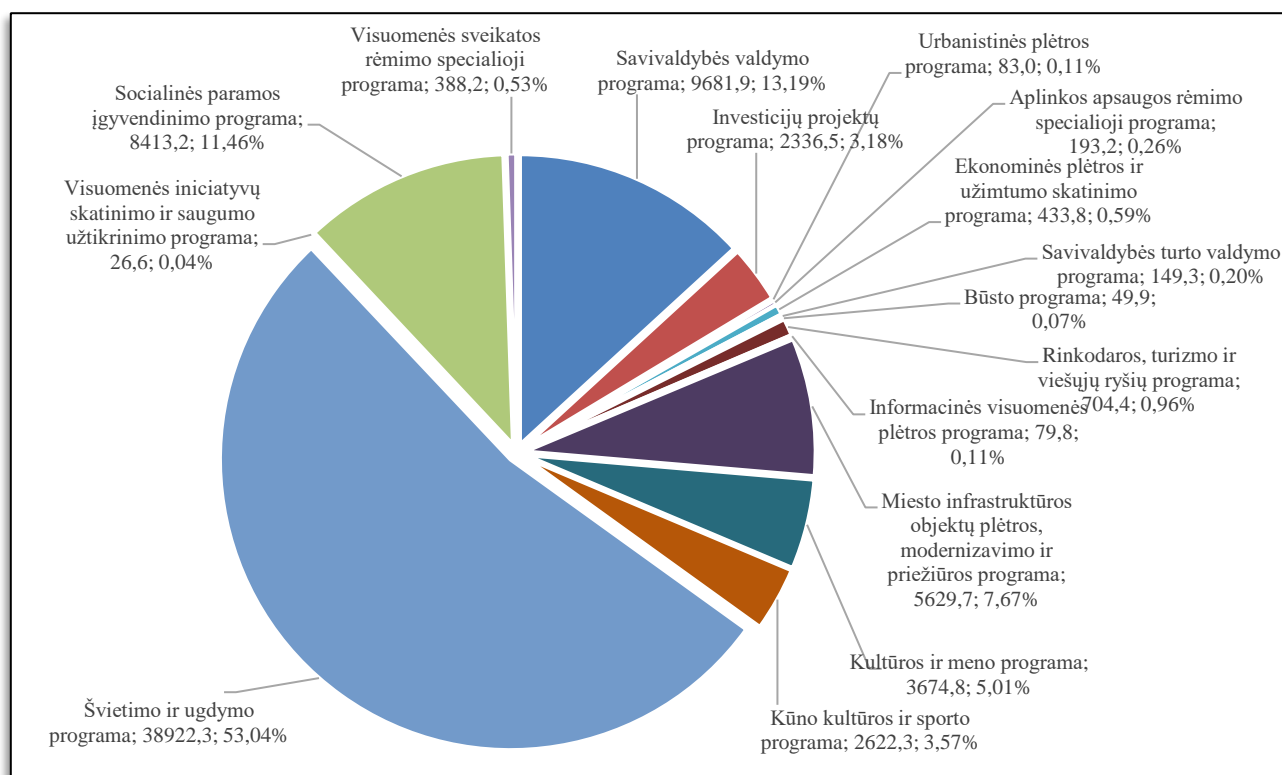
2. Savivaldybės biudžeto išlaidos

Savivaldybės 2016 metų biudžeto patikslintas išlaidų planas sudarė 73607,0 tūkst. Eur, faktiškos išlaidos – 70969,8 tūkst. Eur, arba 2637,2 tūkst. Eur mažiau negu planuota. Be to, 2016 metais planuota panaudoti 2799,6 tūkst. Eur nepanaudotų 2015 metais biudžeto lėšų likučio, faktiškai panaudota 2419,1 tūkst. Eur. Iš viso 2016 metų išlaidos sudarė 73388,9 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, investicijų ir biudžeto skyriaus aiškinamajame rašte atskleista išsami informacija apie Savivaldybės 2016 metų biudžeto išlaidų planą, jo tikslinimą, biudžeto išlaidas pagal socialinės ir ekonominės plėtros programas, funkcinę bei ekonominę klasifikaciją.

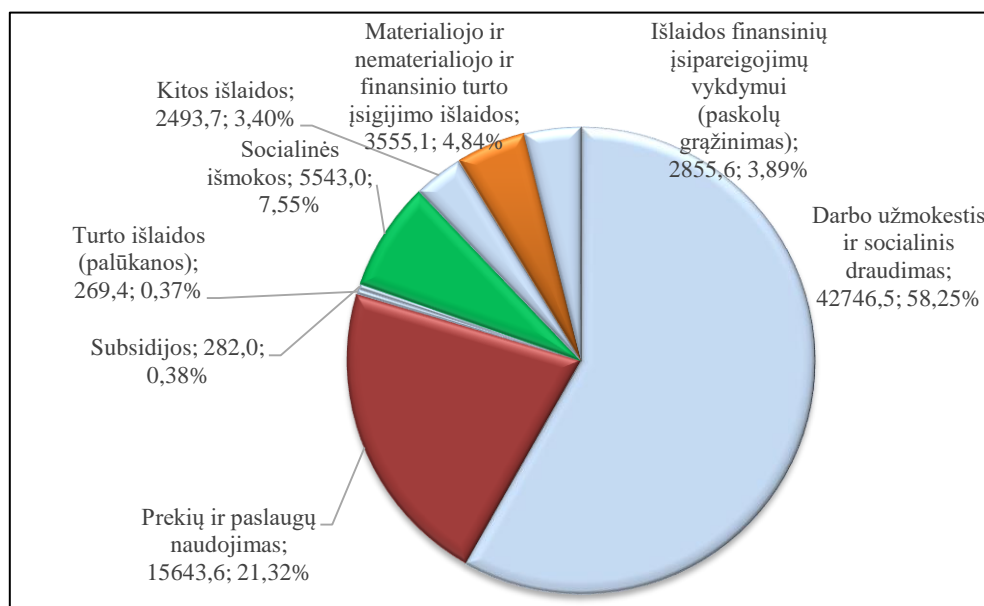
2016 metais Savivaldybės biudžeto išlaidos – 73388,9 tūkst. Eur panaudotos 16-ai programų vykdyti.

Didžiausia Savivaldybės biudžeto išlaidų dalis – 38922,3 tūkst. Eur arba 53,0 proc. visų išlaidų skirta Švietimo ir ugdymo programai. Duomenys apie Savivaldybės 2016 metų biudžeto išlaidų pasiskirstymą pagal programas pateikti 2 paveiksle.

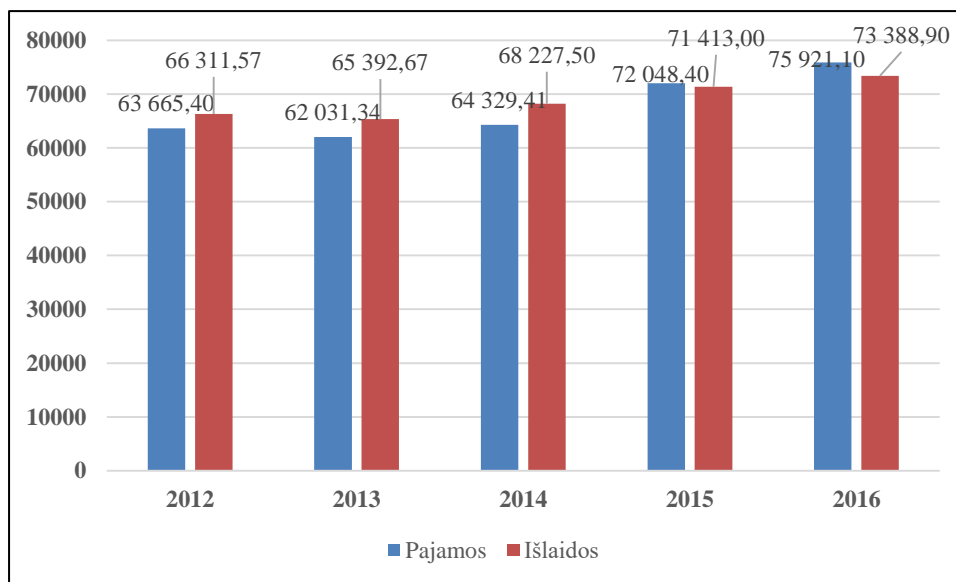
2 pav. Savivaldybės 2016 metų biudžeto išlaidų paskirstymas (įskaitant 2015 m. likučio panaudojimą) pagal socialinės ir ekonominės plėtros programas, tūkst. Eur, proc.

Didžiausia Savivaldybės biudžeto išlaidų dalis, skirstant pagal ekonominę klasifikaciją, – 42746,5 tūkst. Eur arba 58,2 proc. visų išlaidų tenka darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms. Duomenys apie Savivaldybės 2016 metais biudžeto išlaidų pasiskirstymą pagal ekonominę klasifikaciją pateikti 3 paveiksle.

3 pav. Savivaldybės 2016 metų biudžeto išlaidų paskirstymas (įskaitant 2015 metais likučio panaudojimą) pagal ekonominę klasifikaciją, tūkst. Eur, proc.

2012–2016 metų laikotarpiu Savivaldybės biudžeto pajamų surinkimas ir asignavimų panaudojimas nuosekliai didėjo, išskyrus 2013 metus. Per penkerius pastaruosius metus biudžeto pajamos padidėjo 19,3 proc., išlaidos – 10,7 proc. (žr. 4 pav.)

4 pav. Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų dinamika 2012–2016 metais, tūkst. Eur

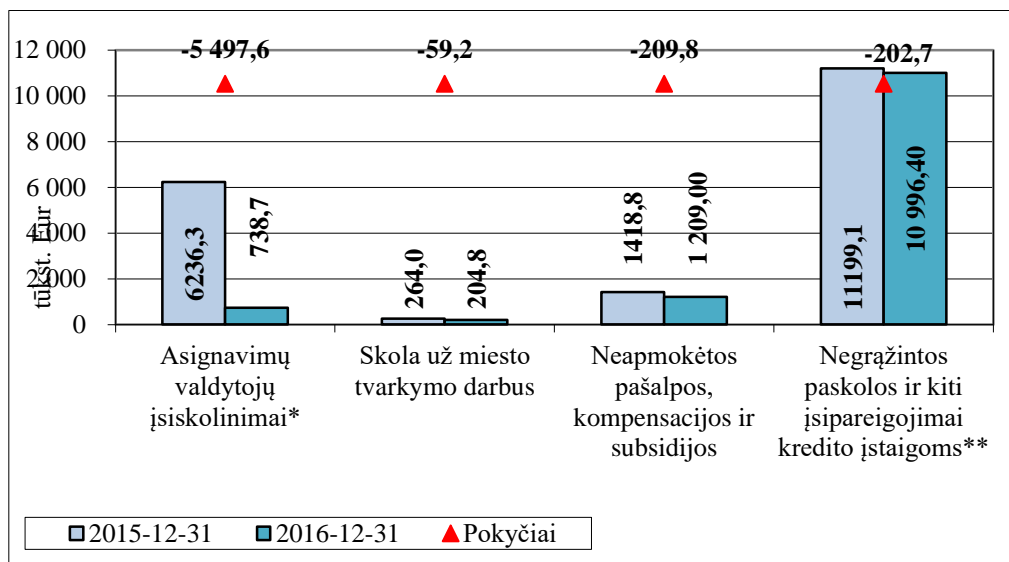
3. Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai

Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai 2016-12-31 sudarė 13148,9 tūkst. Eur, lyginant su 2016-01-01 sumažėjo 5969,3 tūkst. Eur arba 31,2 proc.

Savivaldybė 2016 metais laikėsi nustatytų skolinimosi limitų. Paimta 3579,4 tūkst. Eur ilgalaikė paskola paimtoms paskoloms grąžinti iš esmės neįtakoją skolinimosi limitų, nes ta pačia suma buvo grąžintos ankstesnės paskolos.

3.1. Skolų ir skolinių įsipareigojimų būklė ir pokyčiai

Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų pasikeitimas per 2016 metus pateiktas 5 paveiksle.

*– asignavimų valdytojų įsiskolinimus sudaro įsiskolinimai už darbo užmokestį ir socialinį draudimą, prekes ir paslaugas (be skolų už miesto tvarkymo darbus), turto įsigijimo išlaidos (be mokėtinų sumų pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis) ir kitos išlaidos;

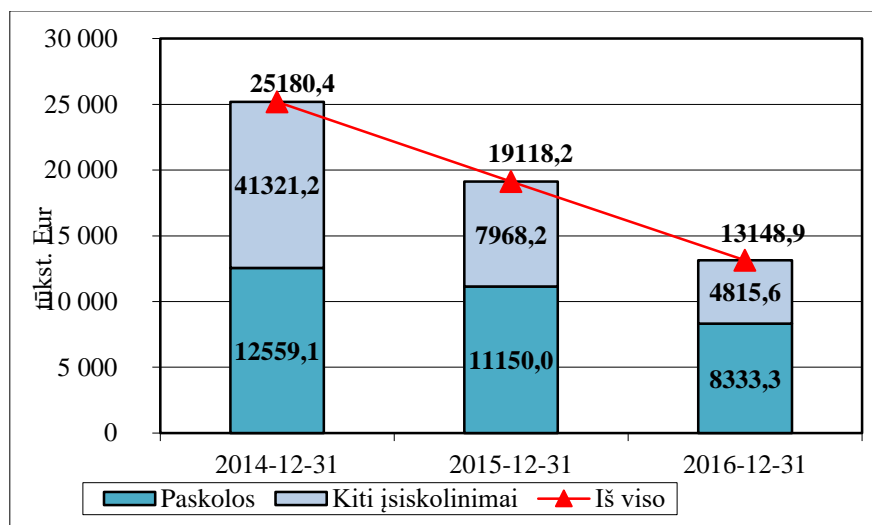
** – negražintas paskolas ir kitus įsipareigojimus kredito įstaigoms sudaro negražintos paskolos, mokėtinos sumos pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis, ir skolos pagal reikalavimo teisių perleidimo sutartis (be mokėtinos sumos pagal skolos reikalavimo teisių perleidimo sutartį už lengvatinio keleivių vežimo paslaugas).

5 pav. Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų pasikeitimas per 2015–2016 metus, tūkst. Eur

Savivaldybės biudžeto mokėtinas sumas 2016-12-31 sudarė 13148,9 tūkst. Eur, iš jų:

- 63,5 proc. arba 8360,9 tūkst. Eur paskolos kredito įstaigoms (įskaitant ir finansinės nuomos (lizingo) sutartis - 27,6 tūkst. Eur),
- 21,7 proc. arba 2858,6 tūkst. Eur įsiskolinimas už komunalines paslaugas (iš jų 2635,5 tūkst. Eur skolos pagal Skolos reikalavimo teisių perleidimo sutartis),
- 7,4 proc. arba 973,6 tūkst. Eur socialinė parama pinigais (iš jų 660,2 tūkst. Eur skolos pagal Skolos reikalavimo teisių perleidimo sutartį už lengvatinio keleivių vežimo paslaugas),
- 2,4 proc. arba 317,8 tūkst. Eur įsiskolinimas už darbo užmokestį ir socialinį draudimą,
- 1,8 proc. arba 237,4 tūkst. Eur subsidijos už nuostolingus maršrutus (pagal Skolos reikalavimo teisių perleidimo sutartį),
- 1,6 proc. arba 204,8 tūkst. Eur įsiskolinimas už miesto tvarkymo darbus,
- 1,6 proc. arba 195,8 tūkst. Eur kitos išlaidos.

Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų pasikeitimas per pastaruosius 3 metus pateiktas 6 paveiksle.

6 pav. Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų dydžiai 2013–2015 metais, tūkst. Eur

3.2. Skolinimosi limitai

Biudžeto sandaros įstatyme⁴⁴ nustatyta, kad savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolinimosi limitų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas arba teikti garantijas dėl paskolų, naudojamų tik investicijų projektams finansuoti.

Vietos savivaldos įstatyme⁴⁵ nustatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – sprendimų dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas priėmimas, šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus savivaldybės kontrolieriaus (savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos) išvadą. Pažymėtina, kad Biudžeto sandaros įstatymo 18, 33 str. reglamentuota, kad atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme gali būti nustatomos papildomos teisės ar apribojimai naudoti biudžeto lėšas. Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 11 str. 2 d. nuostatomis Savivaldybėms suteikta teisė skolintis paimtoms paskoloms grąžinti.

Savivaldybių skolinimosi limitų taikymo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės⁴⁶.

Pagal 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 11 str. 1 d. 1 p. nuostatas, savivaldybių skolos limitas skaičiuojamas nuo šio įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir šio įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos. Minėtame 7 priede nurodytos prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 38121 tūkst. Eur, 6 priede valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija Savivaldybės biudžetui nenumatyta.

⁴⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p.

⁴⁵ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 1 d. 28 p.

⁴⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (2012-03-21 nutarimo Nr. 304 redakcija su vėlesniais pakeitimais).

Rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai (toliau – Skolinimosi rodiklis), 2016 metams sudarė 38121 tūkst. Eur.

Savivaldybės skolos limitas, į kurį įskaitomi visi savivaldybės priiinti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai gražinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, yra 70 procentų Skolinimosi rodiklio, t. y. 26684,7 tūkst. Eur.

Į *savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitą* įskaitomas einamaisiais biudžetinais metais savivaldybės skolinantis priimtų ir įvykdytų įsipareigojimų gražinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

Savivaldybė 2016 metais pasiskolino iš kredito įstaigos 3579,4 tūkst. Eur paimtoms paskoloms gražinti. Paskola panaudota pagal paskirtį – padengtos ankstesnės paskolos su didesnėmis palūkanomis.

Savivaldybės 2016 metų skolinimosi limitai, įtakoję paskolos ėmimą – *Savivaldybės skolos* bei *Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi*, ir bendra finansinių rodiklių analizė pagrindė suplanuotus Savivaldybės skolinius įsipareigojimus. Be to, Savivaldybės paimta 3579,4 tūkst. Eur ilgalaikė paskola paimtoms paskoloms gražinti iš esmės neįtakoją skolinimosi limitų, nes ta pačia suma buvo gražintos ankstesnės paskolos.

3.3. Skolos reikalavimo teisių perleidimas

Savivaldybės įsipareigojimai pagal ankstesnių metų Savivaldybės skolos reikalavimo teisių perleidimo sutartis 2016-12-31 sudarė 3533,1 tūkst. Eur arba 73,4 proc. Savivaldybės Kitų įsiskolinimų. Iš jų:

- 2635,5 tūkst. Eur už suteiktas šilumos energijos paslaugas,
- 660,2 tūkst. Eur už lengvatinio keleivių vežimo paslaugas,
- 237,4 tūkst. Eur už nuostolingų maršrutų kompensavimą.

Pagal 2012–2014 metais pasirašytas skolos reikalavimo teisių perleidimo sutartis, Savivaldybės tarybai sutikus⁴⁷, Savivaldybės skolos už suteiktas paslaugas AB „Panevėžio energija“ ir UAB „Panevėžio autobusų parkas“ buvo perduotos bankui. 2016-01-01 skola bankui sudarė 5570,2 tūkst. Eur (atitinkamai AB „Panevėžio energija“ – 4489,1 tūkst. Eur ir UAB „Panevėžio autobusų parkas“ – 1081,1 tūkst. Eur). Per metus Savivaldybė bankui gražino 2037,1 tūkst. Eur (atitinkamai 1853,6 tūkst. Eur ir 183,5 tūkst. Eur) skolos bei sumokėjo 144,8 tūkst. Eur (atitinkamai 128,1 tūkst. Eur ir 12,7 tūkst. Eur) palūkanų.

Iš viso 2016-12-31 AB „Panevėžio energija“ ir UAB „Panevėžio autobusų parkas“ perduotų ir negražintų skolų pagal reikalavimo teisių perleidimo sutartis įsiskolinimų suma sudarė 3533,1 tūkst. Eur (atitinkamai AB „Panevėžio energija“ – 2635,5 tūkst. Eur ir UAB „Panevėžio autobusų parkas“ – 897,6 tūkst. Eur).

Nuo 2015 m. kovo 17 d. įsigaliojo Savivaldybių skolinimosi taisyklių pakeitimai⁴⁸, pagal kuriuos į kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus įskaitomi savivaldybės kontroliuojamų bendrovių ir savivaldybės įmonių sudaryti susitarimai dėl savivaldybės kreditorinių įsiskolinimų perleidimo naujiems kreditoriams – tai yra kreditorinio reikalavimo perleidimo sutartys, kai kreditorius perleidžia trečiajam asmeniui savo reikalavimo teisę reikalauti skolininko įvykdyti prievolę. Vadovaujantis *lex retro non agit* (įstatymas atgal negalioja) principu, minimas pasikeitęs teisinis reguliavimas taikomas tik po nutarimo įsigaliojimo priimtų įsipareigojimų atžvilgiu. Svarbu pažymėti, kad naujos skolos reikalavimų teisių perleidimo sutartys įtakotų Savivaldybės skolinimosi galimybes. 2015, 2016 metais skolos reikalavimo teisių perleidimo sutarčių nebuvo pasirašyta.

⁴⁷ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2013-05-30 sprendimas Nr. 1-158, 2012-03-16 sprendimas Nr. 1-77, 2013-05-30 sprendimas Nr. 1-159, 2014-02-24 sprendimas Nr. 1-48, 2014-08-28 sprendimas Nr. 1-221.

⁴⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015-03-13 nutarimas Nr. 251.

III. DALIS. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

Savivaldybės administracija neužtikrino jai Vietos savivaldos įstatymu priskirtų funkcijų ir pareigų tinkamo vykdymo Savivaldybės lėšų ir turto valdymo ir naudojimo organizavimo ir kontrolės srityse. Audito metu nustatyti neatitikimai Savivaldybės administracijai rengiant teisės aktus, reglamentuojančius darbo užmokestį, Savivaldybės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, kontroliuojant turto ir lėšų naudojimą ir kt.

Vertindami subjektų Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams teisingumą, nustatėme pažeidimus šiose srityse: vykdant darbdavio funkcijas; darbo užmokesčio; turto valdymo; sutarčių sudarymo; inventorizacijos atlikimo; galimų rizikos veiksnių viešųjų pirkimų srityje ir kt.

1. Pastebėjimai Savivaldybės administracijai

Vietos savivaldos įstatyme⁴⁹ imperatyviai nurodyta prievolė savivaldybės administracijai įstatymų nustatyta tvarka organizuoti savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoti ir kontroliuoti savivaldybės turto valdymą ir naudojimą. Audito metu nustatyti neatitikimai teisės aktams administracijai vykdant minėtas funkcijas.

Dėl įstaigų vadovų darbdavio funkcijų vykdymo

Įstaigų vadovų tarnybinius atlyginimus (koeficientais), priedus prie tarnybinių atlyginimų ir skatinimo sąlygas turi nustatyti savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija⁵⁰. Įstaigos direktoriui darbdavys iki 2015 m. balandžio 17 d. buvo Savivaldybės taryba, jai delegavus personalo valdymo funkcijas – Savivaldybės administracijos direktorius⁵¹ (Vietos savivaldos įstatymo redakcija iki tos dienos, kai 2015 metais naujai išrinktos savivaldybių tarybos susirenka į pirmąjį posėdį), nuo 2015 m. balandžio 17 d. funkcijas, susijusias su biudžetinių įstaigų vadovų darbo santykiais, įgyvendina Savivaldybės meras. Audituojamu laikotarpiu – 2016 metais, funkcijas, susijusias su biudžetinių įstaigų vadovų darbo santykiais, įgyvendino Savivaldybės meras. Audito metu nustatyta, kad:

- įstaigų direktoriai sau, kaip valstybinių brandos egzaminų vyresniesiems vykdytojams, įsakymais skyrė atlyginimo priedus („Žemynos“, „Vilties“, „Vyturio“ progimnazijos, „Minties“ ir 5-oji gimnazijos), sau padidino tarnybinio atlyginimo koeficientą (Socialinių paslaugų centras).

Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjas įsakymais, viršydamas savo kompetenciją įstaigų vadovams skyrė vyresniojo vykdytojo funkcijas brandos egzaminų metu ir apmokamas valandas. Skyriaus vedėjo sprendimai (įsakymai, raštai), susiję su šiomis funkcijomis, nėra pagrįsti teisės aktų nuostatomis.

Pastebėjimai dėl Savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovų darbdavio funkcijų vykdymo Savivaldybės administracijai ir įstaigų vadovams jau buvo teikti 2015 metais, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atliktus 2014 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą⁵². Pažymėtina, kad Savivaldybės administracija neįgyvendino ankstesnio audito metu teiktos rekomendacijos ir dėl to kartojasi nustatyti neatitikimai;

⁴⁹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 2 d. 3p.

⁵⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 4 p. (su vėlesniais pakeitimais), neteko galios 2017-05-03.

⁵¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), Savivaldybės tarybos 2010-09-09 sprendimas Nr. 1-59-4 (2011-07-14 sprendimo Nr. 1-6-44 redakcija).

⁵² 2015 m. liepos 15 d. ataskaita Nr. SAA-1.

- priedas prie tarnybinio atlyginimo nustatomas atsižvelgiant į praėjusių metų veiklos rezultatų vertinimo rodiklius, nurodant konkretų terminą, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos.

Savivaldybės taryba patvirtino⁵³ Švietimo, socialinių, sveikatos priežiūros ir sporto biudžetinių įstaigų vadovų personalinių priedų, priemonių, vienkartinių išmokų nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašą, kuriame nustatė konkrečius veiklos vertinimo rodiklius. Priedas prie tarnybinio atlyginimo įstaigos vadovui gali būti skiriamas, kai jo veikla įvertinama teigiamai ne mažiau kaip pagal septynis aprašo nustatytus kriterijus.

Savivaldybės mero potvarkiu⁵⁴ nuo 2016 m. sausio 4 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. biudžetinės įstaigos direktoriui nustatytas personalinis 30 proc. priedas prie tarnybinio atlyginimo. Auditui nepateikti įstaigos vadovo praėjusių metų veiklos rezultatų vertinimo dokumentai pagal apraše nustatytus kriterijus, kurie pagrįstų priedo prie tarnybinio atlyginimo nustatymą.

Be to, atkeiptinas dėmesys, kad priedas įstaigos direktoriui skirtas atgaline data.

- Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu⁵⁵ įstaigos direktoriui nustatė nuolatinį 35 proc. tarnybinio atlyginimo priedą. Įstaigos direktoriui tarnybinio atlyginimo priedas buvo nustatytas ir mokamas nuo 2012 m. vasario 6 d. iki 2017 m. kovo 1 d.

Audito metu informavus Savivaldybės administraciją apie įgaliojimų viršijimą, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas dėl nuolatinio tarnybinio atlyginimo priedo nustatymo įstaigos direktoriui nuo 2017-03-02⁵⁶ pripažintas netekusiu galios.

Dėl Savivaldybės tarybos nustatytų kainų ir antkainių taikymo

Pagal Vietos savivaldos įstatymo⁵⁷ 16 str. 2 d. 37 p. ir 6 d. nuostatas, kainų ir tarifų už savivaldybės biudžetinių įstaigų teikiamas atlygintinas paslaugas nustatymas yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija; išimtinėi kompetencijai priskirtų įgaliojimų savivaldybės taryba negali perduoti jokiai kitai savivaldybės institucijai ar įstaigai. Savivaldybės administracija, rengdama kai kuriuos Savivaldybės tarybos sprendimų projektus, nesivadovavo šia nuostata ir neužtikrino jų atitikimo teisės aktams:

- Mokesčio už darbuotojų maitinimąsi savivaldybės ikimokyklinio ugdymo mokyklose tvarkos aprašo⁵⁸ 6 p. nustatyta, kad „Mokestis už darbuotojų maitinimąsi atitinka vyresniųjų grupių (darželio ir priešmokyklinių) ugdytinių faktinių maitinimo išlaidų dydį“. Apraše ar kitame dokumente nėra paaiškinta sąvoka „faktinis išlaidų dydis“, nereglamentuota, kokios išlaidos priskirtinos faktinėms.

- Savivaldybės taryba⁵⁹ įpareigojo bendrojo lavinimo mokyklų, kuriose savarankiškai teikiamos maitinimo paslaugos, vadovus nustatyti prekybinių antkainių dydžius pirktiems maisto produktams, neviršijant 50 proc. jų kainos ir leido prekybinius antkainius pirktiems maisto produktams diferencijuoti, atžvelgiant į darbo sąnaudas reikalingas jiems pagaminti. Toks reglamentavimas – „*neviršijant*“, „*diferencijuoti*“ – neatitinka minėtų Vietos savivaldos įstatymo nuostatų, pagal kurias kainų ir tarifų už savivaldybės biudžetinių įstaigų teikiamas atlygintinas paslaugas nustatymas yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija.

Nėra aišku, kokio dydžio antkainiai turi būti taikomi įsigytiems ir parduodamiems maisto produktams ir kokio dydžio antkainiai mokyklų pagamintiems patiekalams.

⁵³ Savivaldybės tarybos 2008-07-31 sprendimas Nr. 1-21-21 „Dėl švietimo, socialinių, sveikatos priežiūros ir sporto biudžetinių įstaigų vadovų personalinių priedų, priemonių, vienkartinių išmokų nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁵⁴ Savivaldybės mero 2016-02-08 potvarkis Nr. MP-9.

⁵⁵ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-02-06 įsakymas Nr. AP-74.

⁵⁶ Savivaldybės administracijos 2017-03-02 įsakymas Nr. AP-160 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. vasario 6 d. įsakymo Nr. AP-74 pripažinimo netekusiu galios“.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵⁸ Savivaldybės tarybos 2013-03-28 sprendimas Nr. 1-71.

⁵⁹ Savivaldybės tarybos 2005-06-02 sprendimas Nr. 1-33-12.

- Panevėžio Raimundo Sargūno sporto gimnazijoje (toliau – Gimnazija), nustatyta, kad, be kitų nemokamo maitinimo rūšių, teikiamas nemokamas maitinimas Gimnazijos mokiniams negyvenantiems bendrabutyje. Gimnazija vadovavosi Savivaldybės tarybos sprendimu⁶⁰, kuris nustatė maitinimo dienos normas Gimnazijoje „mokiniams, gyvenantiems bendrabutyje – 5,79 Eur ir mokiniams, negyvenantiems bendrabutyje, – 2,90 Eur“. Tačiau šiuo ar kitais Savivaldybės tarybos sprendimais nėra nustatyta teisė ar pareiga Gimnazijai teikti nemokamo maitinimo paslaugą Gimnazijos mokiniams, negyvenantiems bendrabutyje.

Dėl Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų apskaitos politikos derinimo

Savivaldybė nesilaikė Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių⁶¹ 1 p. nuostatos, kad, subjektų grupės apskaitos politika turi būti suderinta su kontroliuojančiuoju subjektu. Panevėžio miesto savivaldybės administracija – kontroliuojantis subjektas, raštu⁶² biudžetinėms įstaigoms išsiuntė atnaujintą Buhalterinės apskaitos vadovą ir nurodė pagal jį atnaujinti savus Buhalterinės apskaitos vadovus. Kad apskaitos vadovai turi būti derinami, minėtame rašte nenurodė.

Atliekant audito procedūras atsirinktuose subjektuose, nustatyta, kad įstaigų vadovai nustatytais atvejais patvirtino savo apskaitos politikas, tačiau atskiri jų punktai neatitinka Savivaldybės administracijos pateikto atnaujinto Buhalterinės apskaitos vadovo apskaitos politikos nuostatų.

Atkreiptinas dėmesys, kad į Panevėžio miesto savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sąrašą įeina ir sveikatos viešosios įstaigos. Šioms įstaigoms Savivaldybės administracija atnaujintų apskaitos vadovų net nesiuntė.

2. Pastebėjimai audituotiems subjektams

Įvertinę Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, audituotiems subjektams pateikėme pastebėjimus:

Dėl funkcijų, susijusių su įstaigų direktorių darbo santykiais, vykdymo:

nustatytais atvejais direktoriai sau už papildomas funkcijas įsakymais skyrė priedus ar vienkartinę piniginę išmoką už aukštus darbo rezultatus, padidino tarnybinio atlyginimo koeficientą („Žemynos“, „Vilties“, „Vyturio“ progimnazijos, „Minties“ ir 5-oji gimnazijos, Socialinių paslaugų centras).

Dėl apmokėjimo už darbą:

- nustatyti atvejai, kai įstaigos direktorių įsakymuose neįvardino tarnybinių atlyginimo koeficientų padidinimo pagrindo, nenustatė atvejų, kai darbuotojams gali būti didinami tarnybinių atlyginimų koeficientai, atleidžiant darbuotojus iš darbo, įsakymuose ar kituose dokumentuose nenurodė nepanaudotų atostogų dienų skaičiaus, nenustatė valomo ploto normų, dėl ko negalima įvertinti, ar pagrįstai mokamas nustatytas darbo užmokestis („Vilties“, „Žemynos“, „Vyturio“ progimnazijos, „Minties“, 5-oji gimnazijos, Savivaldybės administracija);

- nustatyti atvejai, kai įstaigos neteisingai taikė tarifinio atlygio koeficientus, apskaičiavo vidutinį darbo užmokestį, dėl to buvo neteisingai apskaičiuotas tarifinis atlygis, darbo užmokestis („Žemynos“, „Vyturio“, „Vilties“ progimnazijos, „Minties“, 5-oji gimnazijos);

⁶⁰ Savivaldybės tarybos 2014-08-28 sprendimas Nr. 1-236 „Dėl maitinimo dienos normų Panevėžio sporto vidurinėje mokykloje nustatymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁶¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės.

⁶² Savivaldybės administracijos 2016-01-15 raštas Nr. 19-121(4.14) „Dėl atnaujinto buhalterinės apskaitos vadovo“.

- neteisingai mokėjo priedus, priemokas už papildomus darbus, pavadavimą, vienkartinės išmokas („Vilties“, „Vyturio“ progimnazijos, „Minties“ gimnazija, Socialinių paslaugų centras, Savivaldybės administracija);

- nenustatė, kaip turi būti apmokama už darbuotojų darbą naktį bei už viršvalandinį darbą, už darbą poilsio arba švenčių dieną – faktiškai buvo taikomi mažiausi pagal Darbo kodekso nuostatas leistini darbo užmokesčio dydžiai, atskirais atvejais mokėjo už nakties darbą švenčių dienomis daugiau, nei nustato teisės aktai, užmokestį už nakties darbą švenčių dienomis, taikė ir dvigubo, ir pusantro darbo valandos užmokesčio dydį („Vilties“ progimnazija, 5-oji gimnazija, Socialinių paslaugų centras);

- nustatytais atvejais neteisingai pildė darbo laiko apskaitos žiniaraščius („Vyturio“ progimnazija, 5-oji gimnazija);

- netaikė, nors privalėjo taikyti, suminės darbo laiko apskaitos, darbo tvarkos taisyklėse nenustatė suminės darbo laiko apskaitos taikymo tvarkos, nesivadovavo Darbo kodekso nuostata, pagal kurią taikant suminę darbo laiko apskaitą, darbo laiko trukmė per apskaitinį laikotarpį neturi viršyti tai darbuotojų kategorijai nustatyto darbo valandų skaičiaus („Vilties“ progimnazija, 5-oji gimnazija);

- dirbusiam papildomą darbą darbuotojui, nustatė skirtingos trukmės atostogas pagal pagrindinę darbo sutartį ir už papildomą darbą („Vilties“ progimnazija).

Dėl maitinimo:

1. Ikimokyklinio ugdymo įstaigose

Maitinimo organizavimas vertintas tiek, kiek tai susiję su Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai teisės aktais nustatyta kompetencija ir atliekamam auditui iškeltais tikslais. Audito procedūromis nesiekta įvertinti, ar maitinimas ikimokyklinio ugdymo įstaigose organizuojamas pagal Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašą⁶³ (toliau – Maitinimo tvarkos aprašas), kurio tikslas – sudaryti sąlygas sveikatai palankiai vaikų mitybai, užtikrinti geriausią maisto saugą ir kokybę, patenkinti vaikų maisto medžiagų fiziologinius poreikius, ugdyti sveikos mitybos įgūdžius, reikalavimus. Audito procedūromis vertintas lėšų, skirtų maisto produktams, apskaitos teisingumas ir maitinimo išlaidų teisėtumas – t. y. pateiktų maitinimo dokumentų atitikimas imperatyvioms teisės normoms (privalomiems reikalavimams).

Nustatyta, kad dauguma audituotų lopšelių-darželių maisto produktams nurašyti tvarko visus privalomus dokumentus, duomenys apie įsigyjamus, sunaudojamus maisto produktus, valgančiųjų skaičių ir kt. yra atsekami, palyginami, atitinka tarpusavyje.

Lopšelyje-darželyje „Kastytis“:

- vaikai buvo maitinami ne pagal teisės aktų nustatyta tvarka suderintų valgiaraščių meniu;
 - mėsos ir jos produktų pirkimo sutartyse nurodytas neaiškus perkamų maisto produktų sąrašas ir kainos, netinkamai nustatyti preliminarūs prekių kiekiai ir sutarčių vertė;
 - nustatytais atvejais mėsa tiekta kainomis, dėl kurių nesutarta, nebuvo galimybės nustatyti tiekto mėsos rūšies, nustatyti požymiai, kad prekės tiekto reikšmingai didesne kaina.

Bendri pastebėjimai:

- atskirais atvejais faktiško valgiaraščio meniu neatitiko teisės aktų nustatyta tvarka suderintų valgiaraščių meniu (lopšeliai-darželiai „Aušra“, „Žvaigždutė“);

⁶³ Patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-11-11 įsakymu Nr. V-964 (su vėlesniais pakeitimais).

- nustatytais atvejais faktiškame valgiaraštyje sunaudojamų (nurašomų) maisto produktų kiekiai neatitiko teisės aktų nustatyta tvarka suderintame valgiaraštyje nurodytiems kiekiams (lopšelis-darželis „Sigutė“) arba patiekalų technologinėse kortelėse nurodytiems kiekiams (lopšeliai-darželiai „Aušra“, „Puriena“, „Vaikystė“, Žvaigždutė“);
- vaikų maitinimui tiekti rūkyti mėsos gaminiai (lopšeliai-darželiai „Aušra“, „Kastytis“, „Vaikystė“).

2. Panevėžio Raimundo Sargūno sporto gimnazijoje:

- maisto produktų sunaudojimo (nurašymo) apyvartoms pagrįsti dokumentų Gimnazijoje nėra – audito metu nepateikti (plačiau žr. ataskaitos I d. 2.1.2 p., 12 psl.);
- teikia nemokamą maitinimą bendrabutyje negyvenantiems mokiniams, nors Gimnazijos savininko – Savivaldybės tarybos, sprendimas, suteikiantis teisę teikti nemokamą maitinimą mokiniams, negyvenantiems bendrabutyje bei nustatantis šio maitinimo tvarką (galimybes, sąlygas, reikalingus dokumentus ir kt.), auditui nepateiktas;
- Gimnazija teikė maitinimo paslaugas juridiniams asmenims sutartyse numatydama įvairias maitinimo kainas, kurių pagrįstumui nustatyti Gimnazija pateisinančių dokumentų nepateikė;
- Gimnazija teikė maitinimo paslaugas, už kurias buvo atsiskaitoma grynais pinigais. Dokumentų, kuriuose būtų informacija, kiek ir už kokią kainą parduota maisto produktų ar patiekalų, Gimnazijoje nėra (audito metu nepateikta). Egzistuoja didelė apgaulės rizika, nes nėra galimybės įvertinti, ar į kasą įnešti visi pinigai, ar skaidriai buvo tvarkoma grynujų pinigų apskaita.

Dėl inventorizacijos:

Nustatyti neatitikimai audituotose įstaigose organizuojant ir atliekant inventorizaciją – įstaigos nesilaikė Inventorizacijos taisyklių⁶⁴ (toliau – Taisyklės):

- inventorizacijos komisijos pirmininkas nesupažindino inventorizacijos komisijos narių su Taisyklėmis ir / ar kitais teisės aktais, į inventorizacijos komisiją įtraukė materialiai atsakingą asmenį (lopšeliai-darželiai „Kastytis“, „Nykštukas“, „Vaikystė“, „Šaltinio“ progimnazija);
- įsakyme dėl inventorizacijos nenurodė inventorizuoti finansinius įsipareigojimus, maisto produktus, įvertinti turtą, turintį nuvertėjimo požymių, inventorizacijos komisijai pateikti išvadas ar pasiūlymus dėl inventorizacijos, kokios dienos būklei turi būti atlikta inventorizacija arba nurodė ją neteisingai, nenurodė inventorizacijos pradžios ir pabaigos datos, (lopšeliai-darželiai „Žvaigždutė“, „Kastytis“, „Nykštukas“, „Puriena“, Socialinių paslaugų centras, Kraštotyros muziejus, „Šaltinio“ progimnazija);
- neinventorizavo ar inventorizavo netinkamai privalomą inventorizuoti turtą ir įsipareigojimus (lopšeliai-darželiai „Nykštukas“, „Puriena“, Socialinių paslaugų centras, Kraštotyros muziejus, „Vyturio“ progimnazija, „Minties“, 5-oji gimnazija, Dailės galerija, Savivaldybės administracija);
- tinkamai nedokumentavo inventorizacijos rezultatų, nederino gautinų sumų ir įsipareigojimų, mokėtinas ir gautinas sumas inventorizavo netinkama data (lopšeliai-darželiai „Aušra“, „Kastytis“, „Nykštukas“, „Sigutė“, „Vaikystė“, „Vyturėlis“, „Minties“, 5-oji gimnazijos, Socialinių paslaugų centras, Kraštotyros muziejus, „Šaltinio“, „Vilties“, „Žemynos“ progimnazijos, Dailės galerija);

Viešoji biblioteka (toliau – Biblioteka):

- nustatytais atvejais nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintomis Inventorizacijos taisyklėmis ir pažeidė Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatą, nurodančią

⁶⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų Inventorizacijos taisyklių 16 p.

apskaitos duomenis pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizacijos duomenimis. Bibliotekoje neatliko gautinų sumų ir finansinio turto (pinigų bankų sąskaitose) inventorizacijos, o Bibliotekos filialuose ir skyriuose neatliko pinigų kasose inventorizacijos;

- neinventorizavo privalomo inventorizuoti finansinio turto – pinigų bankų sąskaitose bei finansinių įsipareigojimų debetinės pusės (gautinų sumų už suteiktas paslaugas iš atskaitingų asmenų);

- tinkamai nedokumentavo įsipareigojimų inventorizacijos rezultatų, nesudarė atskiro inventorizavimo aprašo-sutikrinimo žiniaraščio nesuderintoms įsipareigojimų sumoms. Tuo atveju, jei iki inventorizacijos pabaigos įsipareigojimo suma nebuvo suderinta, įsipareigojimų inventorizavimo apraše-sutikrinimo žiniaraštyje turėtų būti pažymimos nesuderintos įsipareigojimų sumos, kai kreditoriai (tiekejai) neatsakė į įstaigos prašymą suderinti mokėtinas sumas;

- patvirtino neišsamią bibliotekos fondo dokumentų nurašymo tvarką, joje neapirtos dokumentų pripažinimo nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti nuostatos, neperžiūrėjo Bibliotekos fondo dokumentų įkainojimo tvarkos (nurodytos vertės litais);

- netinkamai nurašė nereikalingą ar netinkamą naudoti turtą – knygas iš Bibliotekos fondo;

- nesudarė nepanaudotų numeruotų blankų inventorizacijos aprašų;

- dokumentų fondą su inventorizacijos knygomis tikrino nesivadovaujant patvirtinta Bibliotekos dokumentų gavimo ir apskaitos tvarka, nustatančia, kad dokumentų fondas su inventorizacijos knygomis sutikrinamas kas 10 metų.

Pažeidžiant Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁶⁵ nuostatą, nurodančią apskaitos duomenis pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizacijos duomenimis, Biblioteka bibliotekos fondo duomenų nustatytu laiku nepagrindė inventorizacijos duomenimis.

Dėl kitų vertybių (meno kūrinių) apskaitos, inventorizacijos, perdavimo kitiems subjektams

Dailės galerija:

- nenustatė Ilgalaikio turto apyvartos žiniaraščio, meno kūrinių apskaitos registru, fondų apskaitos knygų formų ir turinio apskaita pagal turto vienetus neišsami, meno kūriniams neskaiciuojamas nusidėvėjimas, nepateikti dokumentai, kuriais vadovautasi turtą priskiriant kitoms vertybėms, nesivadovavo Lietuvos vyriausiojo archyvaro patvirtintomis Dokumentų rengimo taisyklėmis;

- atsižvelgiant į meno kūrinių vertes, nesikreipė į Savivaldybės tarybą, į Savivaldybės administracijos direktorių dėl meno kūrinių leidimo juos perduoti panaudos pagrindais;

- nustatė neaiškias Panevėžio tarptautinio keramikos simpoziumo 2016 dalyvavimo sąlygas, perduodant meno kūrinius nesivadovavo Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme įtvirtintais reikalavimais autorinėms sutartims, autorių turtinių ir neturtinių teisių užtikrinimu bei kūrinio savininko nustatymu;

- pažeisdama Biudžetinių įstaigų įstatymo⁶⁶ imperatyvią nuostatą, pagal kurią biudžetinei įstaigai draudžiama būti kitų juridinių asmenų dalyve, tapo Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmų nare.

Dėl biudžetinių įstaigų apskaitos

Nustatyta, kad kai kurios įstaigos:

- buhalterinės apskaitos pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus 2016 m. nevedė arba vedė dalinai. Tikėtina, kad apskaitos klaidas įtakojo tai, kad apskaitai tvarkyti nenaudojamos arba dalinai naudojamos kompiuterinės apskaitos programos. Įstaigose buhalterinės apskaitos programos su darbo vietomis įsigytos dar 2014 metais ir nuo to laiko mokami aptarnavimo

⁶⁵ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).

⁶⁶ Lietuvos Respublikos Biudžetinių įstaigų įstatymo, 1995-12-05 Nr. I-1113 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 4 d. 1 p.

mokesčiai – tuo pačiu neracionaliai naudojamos Savivaldybės biudžeto lėšos (lopšelis-darželis „Žvaigždutė“, Dailės galerija, Kraštotyros muziejus, „Šaltinio“ progimnazija);

- tvarkant buhalterinę apskaitą, vadovavosi nepatikslintu Buhalterinės apskaitos vadovu („Vilties“, „Žemynos“, „Šaltinio“ progimnazijos).

Kiti pastebėjimai:

- įstaigos nesivadovavo Savivaldybės tarybos patvirtintu teikiamų mokamų paslaugų kainoraščiu (Kraštotyros muziejus, „Žemynos“ progimnazija. Pastarajai įstaigai analogiškas pastebėjimas buvo teiktas 2016 m.);

- be patvirtintos išlaidų sąmatos panaudojo paramos lėšas („Vilties“ progimnazija);

- įstaigos nuostatuose prie veiklos rūšių nenumatė maitinimo paslaugos teikimo (lopšelis-darželis „Vyturėlis“);

- nustatyti atvejai, kai su darbuotojais sudaromos dvi darbo sutartys – pagrindiniam ir papildomam darbams, pvz., direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir būrelio vadovė, antra sutartis sudaryta tapatiems pirmojoje darbo sutartyje sulygtiems darbams, taip padidinant darbų mastą (Vilties“, „Minties“ progimnazijos). Pastebėjimai dėl papildomo darbo sutarčių Savivaldybės administracijai ir įstaigų vadovams jau buvo teikti ir 2015, ir 2016 metais;

- dovanojimo sutartyse neaptarė privalomų, Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo reglamentuotų sąlygų, viešųjų pirkimų komisijų narius delegavo į Savivaldybės kontroliuojamų įmonių valdymo organus (Savivaldybės administracija).

IV. DALIS. REKOMENDACIJOS

1. Ankstesnio audito rekomendacijų vykdymas

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, atlikdama Panevėžio miesto savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą⁶⁷, dėl įstaigų finansinių ataskaitų duomenų tikslinimo ir Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo teisėtumo, įstaigoms, kuriose buvo atliekamos audito procedūros, raštuose teikė rekomendacijas audito metu nustatytų neatitikimų pašalinimui. Žemiau pateikiame informaciją apie rekomendacijų įgyvendinimą.

Įstaigoms, kuriose buvo atliekamos audito procedūros, dėl įstaigų finansinių ataskaitų duomenų tikslinimo ir Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo teisėtumo, raštuose buvo pateiktos 129-ios rekomendacijos. Iš 129-ių rekomendacijų 4-ios tapo nebeaktualios, 4-ios rekomendacijos neįgyvendintos, 4-ios rekomendacijos įgyvendintos iš dalies, įgyvendinta 117-a rekomendacijų.

18-ai Savivaldybės biudžetinių įstaigų pateiktos 104-ios rekomendacijos, iš jų 2-i tapo nebeaktualios. Rekomendacijų įgyvendinimui priemonės numatė ir jas vykdė visos įstaigos. Tačiau, atlikę teiktų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimą, nustatėme, kad *Panevėžio kūno kultūros ir sporto centras rekomendaciją dėl atlygintinų paslaugų teikimo ir kainų už jas taikymo įgyvendino tik dalinai*.

Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos naujos paslaugų kainos – konkretizuotos paslaugos, atsisakyta ydingų pastabų dėl galimybių taikyti nuolaidas ar antkainius, tačiau Sporto centro *kainoraštis* dar turi trūkumų, pvz.: kainoraštyje išliko neaiškios ir nekonkrečios baseino paslaugų kainos, pvz., kainos „suaugusiųjų grupei“, „vieno takelio“ – neaišku, kiek asmenų sudaro grupę, kiek žmonių gali plaukioti vienu takeliu; nenustatyta galimybė Sporto centrui leisti valdomomis sporto bazėmis naudotis neatlygintinai Savivaldybės administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriui ar Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms organizuojant tarpmokyklinės varžybas, nors faktiškai patalpos suteikiamos.

Sporto centro direktorius atsižvelgė į audito pastabas dėl ugdytinių apgyvendinimo bendrabutyje – konkrečiai nustatė, kuriuose bendrabučio kambariuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos, jų teikimo sąlygas ir tvarką. Tačiau nereglementavo ugdytiniams skiriamo apgyvendinimo ploto. Išliko neaišku, kas ir kokiais kriterijais remdamasis suteikia gyvenamą plotą triviečiame ar buto tipo (atitinkančio trijų kambarių plotą) kambaryje, kam leidžiama naudotis sandėliukais, kitomis pagalbinėmis patalpomis. Be to, Sporto centro direktorius atskirais atvejais nepanaikino netekusių prasmės vidaus dokumentų – įsakymų dėl kainų nustatymo, nors taiko Savivaldybės tarybos nustatytas kainas; nenutraukė nebeaktualios, nevykdomos patalpų nuomos sutarties.

Savivaldybės administracijai pateiktos 25-ios rekomendacijos, iš jų 2-i tapo neaktualios, 1-a rekomendacija įgyvendinta tik iš dalies, 4-ios rekomendacijos neįgyvendintos, 18-a – įgyvendinta.

Iš dalies įgyvendinta rekomendacija *turto apskaitos srityje*:

Dėl Panevėžio miesto savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąraše išvardintų gatvių įtraukimo į Savivaldybės administracijos buhalterinę apskaitą. Savivaldybės administracijos paaiškinimas – Savivaldybės administracijos Turto ir įsipareigojimų komisijos teigimu, nėra galimybės visų Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2016-01-28 sprendimu Nr. 1-8 patvirtintame Panevėžio miesto savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąraše išvardintų gatvių įtraukti į Savivaldybės administracijos buhalterinę apskaitą, nes nėra dokumentų pagrindžiančių teisę tuo turtu disponuoti;

Savivaldybės administracija neįgyvendino 4-ų rekomendacijų:

⁶⁷ Audito ataskaita dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų. 2016 m. liepos 15 d. Nr. SAA-3.

- *turto valdymo srityje:*

1) audito metu nustatyta, kad kai kurios Savivaldybės biudžetinės įstaigos, nesivadovaudamos Savivaldybės tarybos sprendimo⁶⁸, kuriuo leista ne konkurso būdu išnuomoti Savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą vienam nuomininkui ne ilgiau kaip 30 d., arba 240 val. per kalendorinius metus renginiams organizuoti, nuostatomis, su trečiaisiais asmenimis sudarė patalpų nuomos sutartis, pagal kurias patalpas išnuomojo ilgesniam terminui, nei leidžia Savivaldybės tarybos sprendimas. Pvz. 2015 metais „Žemynos“ progimnazija Panevėžio kūno kultūros ir sporto centrui patalpas išnuomojo 291 val.; Kūno kultūros ir sporto centras sporto salę išnuomojo karate sporto klubui „Argus“ 400 val., Panevėžio Raimundo Sargūno sporto gimnazijai – 3073,25 val. Daugeliu atvejų didesnę poreikį išsinuomoti patalpas, nei nustatytas trumpalaikės nuomos terminas, turėjo Savivaldybės biudžetinės įstaigos savo funkcijoms vykdyti.

Savivaldybės administracijai buvo pateikta rekomendacija – *spręsti klausimą dėl trumpalaikės nuomos termino padidinimo*. Rekomendacija neįgyvendinta. Savivaldybės taryba⁶⁹ patvirtino Panevėžio miesto savivaldybės turto nuomos tvarkos aprašą, kuriame nustatyta⁷⁰, kad Savivaldybės turtas išnuomojamas ne konkurso būdu subjektams, organizuojantiems trumpalaikius (iki 30 dienų) renginius (pasitarimus, seminarus, parodas, sporto varžybas, kultūros ir kitus renginius). Tačiau apraše nėra reglamentuotas Savivaldybės biudžetinių įstaigų patalpų suteikimas (nuoma) naudotis kitų Savivaldybės biudžetinių įstaigų funkcijų vykdymui – treniruotėms, pamokoms ir kt. ilgesniam kaip 30 d. laikotarpiui.

2) audito metu nustatyta, kad Savivaldybės biudžetinės įstaiga - „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras“ valdo nekilnojamąjį turtą, kuris nėra apskaitytas jų apskaitoje ir neregistruotas Nekilnojamojo turto registre. Auditui nepateikti dokumentai, įrodantys, kad įstaiga turi teisę valdyti teritorijoje esančius neapskaitytus statinius.

Savivaldybės administracijai pateikta rekomendacija – *spręsti klausimą su biudžetinės įstaigos vadovu dėl įstaigos valdomo registruotino nekilnojamojo turto registravimo ir apskaitos*. Įstaigos vadovas kreipėsi į Nekilnojamojo turto registrą dėl kadastrinių matavimų atlikimo ir objektų įregistravimo, tačiau rekomendacija dar neįgyvendinta.

3) audito metu nustatyta, kad Savivaldybės biudžetinių įstaigų patikėjimo teise valdomuose pastatuose yra savo buveinę įregistravę, tačiau su tomis įstaigomis jokių patalpų naudojimo sutarčių nesudarę tretieji asmenys – asociacijos, akcinės bendrovės, individualios įmonės. Savivaldybės tarybos sprendimai ar kiti dokumentai, pateisinantys trečiųjų asmenų buveinių registravimo pagrindą Savivaldybės įstaigų patalpose, audito metu nepateikti. Savivaldybės administracijai pateikėme rekomendaciją – *spręsti klausimą dėl trečiųjų asmenų buveinių išregistravimo iš Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų*. Rekomendacija neįgyvendinta.

- *dėl papildomo darbo sutarčių*

Audito metu nustatyti atvejai, kai su darbuotojais sudaromos dvi darbo sutartys – pagrindiniam ir papildomam darbams. Dar atlikdami 2014 metų auditus, pastebėjimus dėl netikslingų papildomo darbo sutarčių teikėme tiek Savivaldybės administracijai, tiek ir audituotų įstaigų vadovams. Tačiau papildomo darbo sutartys Savivaldybės įstaigose vis dar yra sudaromos. Savivaldybės administracijai pateikėme rekomendaciją – *nustatyti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad nebūtų sudaromos atskiros papildomos darbo sutartys*. Savivaldybės administracija nurodė priemones rekomendacijai vykdyti –

⁶⁸ Savivaldybės tarybos 2011-10-27 sprendimas Nr. 1-10-17.

⁶⁹ Savivaldybės Tarybos 2016-12-29 sprendimas Nr. 1-444 „Dėl Savivaldybės turto nuomos tvarkos aprašo ir nuompinių už savivaldybės ilgalaikio ir trumpalaikio turto nuomą skaičiavimo taisyklių patvirtinimo, savivaldybės tarybos 2003-06-19 sprendimo Nr. 1-4-24 pripažinimo netekusiu galios“.

⁷⁰ Panevėžio miesto savivaldybės turto nuomos tvarkos aprašo 38 p.

informuoti vadovus, keisti esamas sutartis su įstaigų vadovais ir kt. Tačiau priemonės neįgyvendintos. Savivaldybės administracijos Vidaus administravimo skyriaus vedėja pateikė nuomonę, kad nuo 2017-07-01 įsigaliojus naujam Darbo kodeksui rekomendacija taps neaktualia, nes visos iki to laiko sudarytos papildomos darbo sutartys taps pagrindinės darbo sutarties dalimi.

2. Pateiktos rekomendacijos

Atlikdami auditą, audito procedūras reikšmingose srityse vykdėme trisdešimt penkiose įstaigose:

- įstaigoms pateikėme pastebėjimus dėl audito metu nustatytų pažeidimų, klaidų, neatitikimų ir kitų faktų, dėl kurių jos turi imtis priemonių Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo teisėtumui užtikrinti;
- įvertinę įstaigų 2016 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose pateiktus duomenis, įstaigoms pateikėme pastebėjimus dėl ataskaitų duomenų.

Audituotiems subjektams raštais pateiktos 102 rekomendacijos dėl apskaitos klaidų taisymo, ataskaitų duomenų tikslinimo, sprendimų dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo užtikrinimo priėmimo. Su visų audituotų įstaigų vadovais, apskaitos ir kitais atsakingais darbuotojais aptarti audito procedūrų rezultatai, įstaigos pateikė Rekomendacijų įgyvendinimo planus – numatomas priemonės rekomendacijoms vykdyti ir jų vykdymo terminus. Informacija apie raštus įstaigoms pateikta 3 priede.

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja,
pavadojanti Savivaldybės kontrolierių

Jolita Mečionytė

Patarėja

Irma Masiliūnienė

Vyriausiosios specialistės:

Olga Pocienė

Vilma Rimšienė

Janina Rožienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos dėl Panevėžio miesto
savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų
rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo
audito rezultatų
1 priedas

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitose nustatyti neatitikimai

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidinta, tūkst. Eur</i>	<i>Sumažinta, tūkst. Eur</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Eur</i>
<i>Finansinės būklės ataskaita</i>				
A.	<i>Ilgalaikis turtas</i>	27,6		50 495,0
B.	<i>Biologinis turtas</i>			53,0
C.	<i>Trumpalaikis turtas</i>	2,4	9,9	652,7
D.	<i>Finansavimo sumos</i>	27,6	2,8	52 795,8
E.	<i>Įsipareigojimai</i>	101,9	107,3	50,0
F.	<i>Grynasis turtas</i>		1,2	4,8
	<i>Klaidų visuma</i>	159,5	121,2	104 051,3
<i>Veiklos rezultatų ataskaita</i>				
A.	<i>Pagrindinės veiklos pajamos</i>	5,6	33,9	1855,1
I.	<i>Finansavimo pajamos</i>	5,6	33,2	1793,4
II.	<i>Pagrindinės veiklos kitos pajamos</i>		0,7	61,7
B.	<i>Pagrindinės veiklos sąnaudos</i>	1597,0	1625,0	1634,3
IV	<i>Ekonomikos</i>			898,0
VI	<i>Būsto ir komunalinio ūkio</i>		2,1	
VII	<i>Sveikatos apsaugos</i>		14,1	
VIII	<i>Sąnaudos susijusios su poilsiu, kultūra ir religija</i>	17,2	21,7	
IX	<i>Švietimo</i>	0,2	7,4	735,0
X	<i>Socialinės apsaugos</i>	1579,6	1579,7	1,3
I	<i>Grynasis perviršis ar deficitas</i>		1,2	(3,5)
	<i>Klaidų visuma</i>	1602,6	1660,1	3492,9

Audito ataskaitos dėl Panevėžio miesto
savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų
rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo
audito rezultatų
2 priedas

Išsiųsti raštai audituotiems subjektams

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Gavėjas</i>	<i>Rašto data</i>	<i>Rašto Nr.</i>	<i>Rašto pavadinimas</i>	<i>Pateiktos rekomendacijos</i>
1	Panevėžio miesto savivaldybės viešoji biblioteka	2017-01-19	S-10	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	3
2	Panevėžio „Vilties“ progimnazija	2017-01-20	S-19	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	5
3	Panevėžio „Minties“ gimnazija	2017-02-01	S-28	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	1
4	Panevėžio „Vyturio“ progimnazija	2017-02-06	S-30	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	5
5	Panevėžio miesto dailės galerija	2017-02-14	S-35	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	10
6	Panevėžio lopšelis-darželis „Žvaigždutė“	2017-02-20	S-36	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	3
7	Panevėžio „Žemynos“ progimnazija	2017-03-21	S-49	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	3
8	Panevėžio 5-oji gimnazija	2017-03-29	S-52	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	8
9	VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė	2017-03-29	S-53	Dėl finansinio ir teisėtumo audito procedūrų rezultatų	-
10	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	2017-04-03	S-56	Dėl įstaigų vadovų darbdavio funkcijų vykdymo	1
11	Panevėžio lopšelis-darželis „Nykštukas“	2017-05-22	S-65	Dėl finansinio ir teisėtumo audito procedūrų rezultatų	2
12	Panevėžio miesto socialinių paslaugų centras	2017-05-25	S-69	Dėl Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2017-05-19 rašto Nr. S-64 patikslinimo	3

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Gavėjas</i>	<i>Rašto data</i>	<i>Rašto Nr.</i>	<i>Rašto pavadinimas</i>	<i>Pateiktos rekomendacijos</i>
13	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	2017-05-26	S-70	Dėl audito metu nustatytų neatitikimų organizuojant darbuotojų maitinimą ikimokyklinio ugdymo įstaigose	-
14	Panevėžio „Vilties“ progimnazija	2017-05-29	S-71	Dėl finansinio ir teisėtumo audito procedūrų rezultatų	5
15	Panevėžio miesto savivaldybės viešoji biblioteka	2017-05-31	S-73	Dėl Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2017-05-24 rašto Nr. S-68 patikslinimo	2
16	Panevėžio lopšelis-darželis „Jūratė“	2017-05-31	S-74	Dėl finansinio ir teisėtumo audito procedūrų rezultatų	-
17	Panevėžio lopšelis-darželis „Vyturėlis“	2017-05-31	S-75	Dėl finansinio ir teisėtumo audito procedūrų rezultatų	3
18	Panevėžio 5-oji gimnazija	2017-05-31	S-76	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	1
19	Panevėžio lopšelis-darželis „Puriena“	2017-06-01	S-77	Dėl finansinio ir teisėtumo audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	3
20	Panevėžio lopšelis-darželis „Aušra“	2017-06-02	S-78	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	3
21	Panevėžio miesto dailės galerija	2017-06-02	S-79	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	5
22	Panevėžio lopšelis-darželis „Kastytis“	2017-06-02	S-81	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	3
23	Panevėžio kraštotyros muziejus	2017-06-02	S-82	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	4
24	Panevėžio „Minties“ gimnazija	2017-06-05	S-85	Dėl audito pastebėjimų ir neatitikimų patikslinimo	3
25	Panevėžio lopšelis-darželis „Vaikystė“	2017-06-05	S-86	Dėl finansinio ir teisėtumo audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	3
26	Panevėžio „Vyturio“ progimnazija	2017-06-12	S-90	Dėl audito metu nustatytų neatitikimų	2
27	Panevėžio lopšelis-darželis „Draugystė“	2017-06-12	S-91	Dėl įstaigoje atliktų audito procedūrų rezultatų	1
28	Panevėžio lopšelis-darželis „Sigutė“	2017-06-12	S-92	Dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	3
29	Panevėžio kūno kultūros ir sporto centas	2017-06-12	S-93	Dėl finansinio ir teisėtumo audito rezultatų	-
30	Panevėžio „Žemynos“ progimnazija	2017-06-27	S-95	Dėl audito metu nustatytų neatitikimų	2

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Gavėjas</i>	<i>Rašto data</i>	<i>Rašto Nr.</i>	<i>Rašto pavadinimas</i>	<i>Pateiktos rekomendacijos</i>
31	Panevėžio „Šaltinio“ progimnazija	2017-06-30	S-97	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	4
32	Panevėžio Raimundo Sargūno sporto gimnazija	2017-07-03	S-100	Dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų	1
33	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	2017-07-10	S-103	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	6
34	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	2017-10-10	S-104	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	4

Audito ataskaitos dėl Panevėžio miesto
savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų
rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo
audito rezultatų
3 priedas

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos audito procedūros

Biudžetas, apskaita, darbo užmokestis

1. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, patvirtintas 2002-06-04 įstatymu Nr. IX-926 (su vėlesniais pakeitimais).
2. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).
3. Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2015-12-10 Nr. XII-2161.
4. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. 574 (su vėlesniais pakeitimais).
5. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-06 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).
6. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198.
7. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais).
8. Lietuvos Respublikos asmenų, kuriems už darbą apmokama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų, dėl ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) dalies grąžinimo įstatymas, 2015-06-30 Nr. XII-1927.
9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-27 nutarimas Nr. 650 „Dėl darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-04-22 nutarimas Nr. 497 „Dėl kasmetinių papildomų atostogų trukmės, suteikimo sąlygų ir tvarkos patvirtinimo“.
14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015-08-26 nutarimas Nr. 903 „Dėl Lietuvos Respublikos asmenų, kuriems už darbą apmokama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų, dėl ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) dalies grąžinimo įstatymo įgyvendinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
15. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-12-19 įsakymas Nr. V-1254 „Dėl švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais).

16. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015-12-23 įsakymas Nr. A1-789 „Dėl metinių darbo dienų koeficientų ir metinių vidutinio mėnesio darbo dienų ir valandų skaičių 2016 metais patvirtinimo“.

17. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009-01-20 įsakymas Nr. A1-22 „Dėl socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašas“ (2014-12-31 įsakymo Nr. A1-682 redakcija) (su vėlesniais pakeitimais).

18. Savivaldybės tarybos 2011-09-29 sprendimas Nr. 1-9-3 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės biudžeto vykdymo, biudžeto asignavimų administravimo ir atskaitomybės tvarkos aprašo patvirtinimo, Savivaldybės tarybos 2003 m. lapkričio 27 d. sprendimo Nr. 1-10-2 1 punkto pripažinimo netekusiu galios“ (su vėlesniais pakeitimais).

19. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013-08-08 įsakymas Nr. 1K-275 „Dėl informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos savivaldybių išdų finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

20. Savivaldybės tarybos 2015-06-25 sprendimas Nr. 1-136 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

21. Savivaldybės tarybos sprendimai dėl biudžeto tvirtinimo, tikslinimo, biudžeto programų tvirtinimo.

22. Savivaldybės tarybos 2010-09-09 sprendimas Nr. 1-59-4 „Dėl personalo valdymo funkcijų perdavimo savivaldybės administracijos direktoriui“ (2011-07-14 sprendimo Nr. 1-6-44 redakcija).

23. Savivaldybės tarybos 2015-07-30 sprendimas Nr. 1-208 „Dėl apmokėjimo už pagrindinės sesijos valstybinių ir mokyklinių brandos egzaminų vykdymą, mokyklinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimą ir apeliacijų nagrinėjimą, pakartotinės sesijos valstybinių ir mokyklinių brandos egzaminų vykdymą, mokyklinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimą ir apeliacijų nagrinėjimą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

24. Savivaldybės tarybos 2017-02-23 sprendimas Nr. 1-31 „Dėl savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovų darbo apmokėjimo sistemos patvirtinimo, savivaldybės tarybos 2007-10-04 sprendimo Nr. 1-9-9 ir 2008-07-31 sprendimo Nr. 1-21-21 pripažinimo netekusiais galios“.

25. Savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimas Nr. 1-296 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičiaus ir struktūros patvirtinimo, savivaldybės tarybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. sprendimo Nr. 1-225 2 punkto ir 2007 m. birželio 28 d. sprendimo Nr. 1-5-13 pripažinimo netekusiais galios“ (su vėlesniais pakeitimais).

26. Savivaldybės tarybos sprendimai dėl didžiausio leistino darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičiaus biudžetinėse įstaigose.

27. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai 2012-11-21 Nr. A-919 ir 2016-12-14 Nr. A-1415 „Dėl priedų ir priemonių skyrimo Panevėžio miesto savivaldybės administracijos darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, tvarkos aprašas“.

Piniginė socialinė parama - socialinė pašalpa

1. Lietuvos Respublikos socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas, 2003-07-01 Nr. X-1675 (su vėlesniais pakeitimais).

Šalpos išmokos

1. Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymas, 1994-11-29 Nr. I-675 (su vėlesniais pakeitimais).

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-29 nutarimas Nr. 346 „Dėl šalpos pensijų ir tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas „Dėl Valstybinių šalpos išmokų mokėjimo šių išmokų gavėjams, apgyvendintiems ar slaugomiems globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose, tvarkos aprašo“, 2005-07-13 Nr. A1-201 (su vėlesniais pakeitimais).

Turto valdymas, naudojimas, disponavimas

1. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, patvirtintas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymu, 2000-07-18 Nr. VIII-1864 (su vėlesniais pakeitimais).

2. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais).

3. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

4. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113 (su vėlesniais pakeitimais).

5. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas, 1996-09-24 Nr. I-1539 (su vėlesniais pakeitimais).

6. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas 2007-06-28 Nr. X-1241 (su vėlesniais pakeitimais).

7. Lietuvos Respublikos Kultūros ministro 2010-10-06 įsakymas Nr. ĮV - 499 „Dėl Bibliotekų fondo apsaugos nuostatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

8. Savivaldybės tarybos 2014-12-18 sprendimas Nr. 1-392 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti savivaldybės turto perleidimo, nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 3 d. sprendimo Nr. 1-20-17 1 punkto pripažinimo netekusiu galios“.

9. Savivaldybės tarybos 2014-11-27 sprendimas Nr. 1-370 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo ir savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 3 d. sprendimo Nr. 1-20-16 1 punkto pripažinimo netekusiu galios“ (su vėlesniais pakeitimais).

10. Savivaldybės tarybos 2016-12-29 sprendimas Nr. 1-447 „Dėl Savivaldybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo ir Savivaldybės tarybos 2014-11-27 sprendimo Nr. 370 pripažinimo netekusiu galios“ (su vėlesniais pakeitimais).

11. Savivaldybės tarybos 2014-11-27 sprendimas Nr. 1-214 „dėl Panevėžio miesto teritorijų, viešųjų lauko tualetų valymo bei priežiūros paslaugų įkainių tvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

12. Savivaldybės tarybos sprendimai dėl Savivaldybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo.

13. Savivaldybės Tarybos 2016-01-28 sprendimas Nr. 1-37 „Dėl nekilnojamojo turto (Ramygalos g. 16) įsigijimo savikainos padidinimo“.

14. Administracijos direktoriaus 204-09-23 įsakymas Nr. A-803 „Dėl 2014 metų numatomų paslaugų viešųjų pirkimų plano, patvirtinto savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. A-231, pakeitimo“.

Kiti teisės aktai

1. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais).

2. Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas, 1999-08-18 Nr. VIII-1185 (su vėlesniais pakeitimais).

3. Lietuvos Respublikos prekybos, pramonės ir amatų rūmų įstatymas, 1995-11-14, Nr. I-1093 (su vėlesniais pakeitimais).

4. Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymas, 2000-03-30 Nr. VIII-1605 (su vėlesniais pakeitimais).
5. Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymas, 2006-03-13 Nr. X-686 (su vėlesniais pakeitimais).
6. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991-06-25 Nr. I-1489 (su vėlesniais pakeitimais).
7. Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1115 (su vėlesniais pakeitimais).
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-05-05 nutarimas Nr. 432 „Dėl viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
9. Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011-07-04 įsakymas Nr. V-117 „Dėl dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1770 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašo parvartinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-05-05 nutarimas Nr. 561 „Dėl sporto renginių, vykstančių Lietuvoje, dalyvių vienos paros maitinimosi išlaidų piniginių kompensacijų dydžių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-12-12 Nr. 1516 „Dėl ūkio lėšų, skiriamų Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, skyrimo savivaldybių mokykloms (klasėms arba grupėms), skirtoms šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymo poreikių, metodikos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
14. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas, 2012-09-18 Nr. XI-2220 (su vėlesniais pakeitimais).
15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-12-15 nutarimas Nr. 1435 „Dėl strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų patvirtinimo“.
16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010-10-04 įsakymas Nr. V-877 „Dėl pusryčių, pietų ir pavakarių patiekalų gamybai reikalingų produktų rinkinių sąrašo pagal amžiaus grupes patvirtinimo“.
17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010-07-19 įsakymas Nr. V-640 „Dėl rekomenduojamų maisto produktų atšildymo, pirminio ir šiluminio apdorojimo nuostolių sąrašo patvirtinimo“.
18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-11-11 įsakymas Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
19. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005-01-17 įsakymas Nr. ĮSAK-59 „Dėl apmokėjimo už maitinimą mokinių, gyvenančių bendrojo ugdymo mokyklos bendrabutyje, tvarkos aprašo parvartinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
20. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014-11-06 įsakymas Nr. 3D-836 „Dėl vaisių vartojimo skatinimo vaikų ugdymo įstaigose 2014-2017 mokslo metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
21. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2015-06-22 įsakymas Nr. B1-610 „Dėl vaikų ugdymo įstaigų, vaikų socialinės globos įstaigų ir vaikų poilsio stovyklų valgiaraščių derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
22. Savivaldybės tarybos 2015-02-23 sprendimas Nr. 1-34 „Dėl mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo ir Savivaldybės tarybos 2010 m. rugsėjo 28 d. sprendimo Nr. 1-60-13 1 punkto pripažinimo netekusiu galios”.

23. Savivaldybės tarybos 2013-11-14 sprendimas Nr. 1-320 „Dėl mokinių važiavimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Savivaldybės tarybos 2011 m. gruodžio 15 d. sprendimu Nr. 1-12-17, 2.1 papunkčio ir 3 punkto pakeitimo”.

24. Savivaldybės tarybos 2008-11-27 sprendimas Nr. 1-26-22 "Dėl Savivaldybės tarybos 2007 m. kovo 29 d. sprendimo Nr. 1-63-27 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės paramos daugiabučiams namams modernizuoti teikimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios ir paramos teikimo įgyvendintiems projektams“.

25. Savivaldybės tarybos 2014-11-27 sprendimas Nr. 1-343 "Dėl premijų skyrimo didelio meistriško sportininkams ir jų treneriams už sporto laimėjimus tvarkos aprašo ir premijų dydžių patvirtinimo" (su vėlesniais pakeitimais).

26. Savivaldybės tarybos sprendimas 2016-05-26 Nr. 1-181 "Dėl nevyriausybių kūno kultūros ir sporto organizacijų veiklos projektų finansavimo nuostatų patvirtinimo, Savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 29 d. sprendimo Nr. 1-97 2 punkto pripažinimo netekusiu galios.

27. Savivaldybės tarybos sprendimai dėl audituotų biudžetinių įstaigų nuostatų.

28. Savivaldybės tarybos sprendimai ir administracijos direktoriaus įsakymai dėl mokinių maitinimo.

29. Savivaldybės tarybos sprendimai dėl biudžetinių įstaigų teikiamų mokamų paslaugų kainoraščių tvirtinimo.

30. Audituotų įstaigų vidaus dokumentai.
